

Приручник за учитеље

за наставу почетног читања и писања
по комплексном поступку у првом
разреду основне школе

Уз
уџбенички
комплет:

Шта све деца знају
Чудна ми чуда
Пишем, пишем
Причам ти причу

Уџбенички комплет за наставу почетног читања и писања по комплексном поступку садржи:

Шта све деца знају – радна свеска за припрему за почетно читање и писање

Чудна ми чуда – прва збирка текстова за наставу почетног читања и писања

Пишем, пишем – радна свеска за почетно писање

Причам ти причу – друга збирка текстова

Словарица

Евиденциони лист (прилог у књизи *Шта све деца знају*)

Шта све садржи приручник:

1. Уводни део са кратким објашњењем комплексног поступка (Вук Милатовић и Јелена Миоч). Упутство за рад
2. Прва и друга етапа са око 40 часова – припрема за почетно читање и писање
3. Трећа етапа са око 50 часова – оспособљавање ученика за самостално читање и разумевање кратких текстова (усмено и писмено)
4. Четврта етапа – развијање усменог и писменог изражавања – усавршавање логичког читања
5. Настава почетног писања
6. Препорука за учитеља почетника
7. Сценарији часова

Комплексни поступак у настави почетног читања и писања настао је емпиријским путем током две школске године (1960/1961. и 1961/1962) из потребе да се настава почетног читања и писања усклади са савременим токовима и могућностима описмењавања деце.

Научну потврду вредности поступак је добио докторском дисертацијом др Мухамеда Мурадбеговића *Комплексни и монографски поступак у почетном читању*, ЗУНС, Београд 1968.

„Све поставке овог поступка никле су искључиво из праксе у многим одељењима првог разреда, где су више година провераване и дограђиване. Управо то им даје посебну чврстину и реалност.“¹

Творац комплексног поступка је Јелена Миоч, учитељица из Београда.

ПОСТАВКЕ КОМПЛЕКСНОГ ПОСТУПКА

- Проверавање и утврђивање претходног знања из области слова и читања.
- Ученицима је омогућено самостално напредовање према сопственим способностима, уз стручну помоћ учитеља.
- Учитељ „не одржава наставу“ у досадашњем смислу и „не обрађује градиво“. Уместо тога, он организује различите занимљиве активности у којима учествују сви ученици, без обзира на то колике су разлике у знању, те се може рећи да су успостављени нови односи између наставних чинилаца: **ученик–учитељ–наставно градиво**.
- У раду према комплексном поступку нема јединствене структуре часа.
- Особине које дете пре поласка у школу испољава кроз игру (радозналост, машта, склоност ка активностима, слободно испољавање своје личности), по поласку у школу треба даље да надограђује кроз навикавање на самосталан рад и читање, налазећи задовољство у томе.
- Развијање дечјег мишљења и изграђивање усменог и писменог изражавања, при чему се посебна пажња посвећује садржајности и креативности дечјег изражавања.
- Усклађивање са условима средине у којој се ради.

Етапе у настави почетног читања и писања према комплексном поступку

- I. Припрема за почетно читање и писање
- II. Потпуно усвајање писања слова и савлађивање шчитавања речи и кратких реченица
- III. Изграђивање правилне технике читања и разумевања прочитаног кроз рад на текстовима и настава почетног писања
- IV. Усавршавање логичког читања

Дужину трајања етапа у раду према комплексном поступку требало би схватити условно. Њихово трајање зависи, пре свега, од квалитета и квантитета претходног знања ученика.

¹ Ј. Миоч, Н. Миоч-Станојевић, *Настава почетног читања и писања – приручник за учитеље*, ЗУНС, Београд 2003.

I ЕТАПА

Припрема за почетно читање и писање

У уџбеничком комплекту за српски језик налазе се: *Шта све деца знају* – радна свеска за почетно читање и писање и дечја *Словарица*, које су предвиђене за реализацију циљева I и II етапе наставе почетног читања и писања.

Током те две етапе ученици треба да пишу фломастерима.

У припремном периоду ученици су у непосредном контакту са свим словима. Користе их у свакодневним активностима, самостално их усвајају, свако својим темпом и редом. Сваки ученик напредује у односу на властите интелектуалне способности.

Према аутору овог поступка, током ове етапе издвајају се три основна начина рада:

1. учитељ пише на табли
2. рад на разредној и дечјим илустрованим словарицама
3. ученици пишу штампаним словима, цртају.

II ЕТАПА

Потпуно усвајање писања слова и савлађивање шчитавања речи и кратких реченица

Поред потпуног усвајања штампаних слова и савлађивања шчитавања, остали циљеви друге етапе су:

- „потпуно активирање свих ученика, без обзира на степен интелигенције, претходно знање и опште образовање
- осмишљавање активности за развијање дечјих интелектуалних способности, посебно критичког и стваралачког мишљења
- активирање и богаћење дечјег речника
- оспособљавање деце за самосталан рад – самостално, изражајно и креативно усмено и писмено изражавање, као и стицање навика за правилно усмено и писмено изражавање. Ови циљеви не само да се прокламују, него се и реализују целокупном организацијом рада.

Учитељ и сви ученици активни су током сваког часа. Учитељ је организатор и водитељ рада на часу, а у том раду подједнако учествују ученици – свако на нивоу својих могућности. Да би се то постигло, садржаји часова ученицима треба да буду блиски и занимљиви, да се током њих смењују различити облици активности у оквиру теме часа.“²

Основни начини рада током ове етапе су:

1. заједнички рад на вежбањима из илустроване словарице
2. самосталан рад ученика на словарици
3. писање штампаним словима
4. разна обавештења и упућивања на дечју штампу.

Критеријуми за прелазак на трећу етапу

Прва и друга етапа оквирно трају осам недеља, тј. око 40 часова.

На следећу етапу прелази се онда када се утврди да:

- „сви (или скоро сви) ученици у одељењу познају велика и мала штампана слова
- сви (или скоро сви) могу правилно да прочитају (шчитавају) кратку, једноставну реченицу и схвате њен садржај
- ученици могу да смисле краћу или дужу реченицу и писмено је изразе помоћу слова илустроване словарице или штампаним словима.“³

² Миоч, Миоч-Станојевић, *нав. дело*.

³ Исто.

III ЕТАПА

Изграђивање правилне технике читања и разумевања прочитаног кроз рад на текстовима и настава почетног писања

Циљеви III етапе реализују се кроз прву збирку текстова са диференцираним задацима под називом *Чудна ми чуда*.

Како су у претходним етапама ученици оспособљени да неку своју мисао или запажање писмено изразе реченицом, у трећој се етапи оспособљавају за:

- самостално читање и разумевање кратких, једноставних текстова
- усмено и писмено препричавање њиховог садржаја и
- излагање сопствених мисли и запажања у вези са обрађеним садржајем.

Организација обраде текста према комплексном поступку током III етапе

- мотивациони разговор (активност) који буди дечје интересовање за нови садржај
- представљање циља часа
- ученици самостално читају текстове
- кратко препричавање садржаја текста (стицање увида у то колико су ученици разумели текст), у почетку уз помоћ питања која поставља учитељ, а касније се прелази на препричавање текста у целини
- поновно читање текста – најбоље је да то учини ученик који већ течно чита (због разумевања садржаја текста у целини)
- кратка анализа текста са проширивањем садржаја
- препричавање проширеног садржаја
- вежбање читања, од два до три пута (не треба да учествују ученици који већ правилно читају)
- самосталан рад на диференцираним задацима (сваки ученик има право да изабере задатак – према нивоу тежине – који највише одговара његовим способностима, интересовањима и искуству, и да на њега одговори)

Настава почетног писања

За обраду писаних слова приређена је радна свеска за учење писања писаним словима *Пишем, пишем*. Свеска ће, према избору учитеља, ученицима у почетку служити за увежбавање писања или задатке које осмисли учитељ, као и за даљи рад током четврте етапе.

Писана слова ученици исписују пенкалом.

Учење писања писаних слова почиње током треће етапе. Слова се усвајају групно. Приликом савлађивања писања писаних слова треба толерисати разлике у квалитету и обиму дечјег рада, односно поштовати индивидуалне способности сваког ученика.

Неопходно је направити добру графомоторичку припрему – ради што успешнијег (и „безболнијег“) савлађивања писања писаних слова.

Радна свеска за почетно писање састоји се из два дела:

1. упознавање и читање писаних слова као припрема за писање
2. писање писаним словима.

„Док обрађују писана слова, деца се писмено изражавају штампаним словима, а на писана се прелази тек пошто се обради и последња група тих слова. Изузетак могу да буду

само ученици који су раније самоиницијативно савладали правилно писање писаним словима – осталима то не треба дозволити.

Рад на настави почетног писања не завршава се обрадом писаних слова. Све до краја школске године учитељ стрпљиво и упорно изграђује дечји рукопис, тј. труди се да код њих створи чврсту навику правилног писања и повезивања слова у речи.⁴

Критеријуми за прелазак на четврту етапу наставе почетног читања

Трећа етапа оквирно траје око 50 часова.

На следећу етапу прелази се онда када се утврди да:

- „сви ученици познају сва штампана слова, велика и мала
- сви или скоро сви ученици су савладали технику читања, тако да оно буде течно и природно; брзина читања треба да буде приближна брзини нормалног говора; теже и непознате речи још увек могу да се читавају
- ученици су оспособљени за самостално читање кратких, једноставних, непознатих текстова с непосредним разумевањем садржаја
- после самосталног читања такве текстове могу да препричају у целини
- у писменом изражавању (штампаним словима) углавном владају простом и краћом проширеном реченицом, реченице почињу великим словом и завршавају се тачком, речи у реченици пишу се одвојено.⁵

IV ЕТАПА

Усавршавање логичког читања

Логичко читање усавршава се радом на текстовима друге збирке *Причам ти причу*, текстовима из дечје штампе, енциклопедијама ... и оно представља последњу етапу у настави српског језика у првом разреду. Током ове етапе наставља се са усавршавањем технике читања. Читање треба да буде правилно и течно, а брзина треба све више да одговара брзини нормалног говора и способности схватања садржаја.

Током четврте етапе, радом на разноврсним текстовима, усавршава се дечје усмено и писмено изражавање.

Организација обраде текста према комплексном поступку током IV етапе

- емоционално-интелектуална припрема
- најавна наставне јединице
- изражајно читање
- исказивање непосредног доживљаја текста
- детаљна анализа, план и синтеза текста
- препричавање
- вежбе читања
- самостални стваралачки рад ученика у вези са текстом
- домаћи задатак

⁴ Исто.

⁵ Исто.

Порука за учитеља почетника

Помоћ пријатеља, охрабрење, идеје и све друго чега се сетите, а што је у вези с радом према комплексном поступку, можете добити на следећим адресама:

Зорица Вукајловић – zoca04@gmail.com

Зорица Стојановић – petson@ptt.yu

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВЕ КЊИЖЕВНОСТИ У МЛАЂИМ РАЗРЕДИМА

„Циљ наставе књижевности у млађим разредима јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено изражавати, да упознају, доживе и оспособе се за тумачење одабраних књижевних дела, позоришних, филмских и других уметничких остварења из српске и светске баштине.“⁶

„Поред циља постоје и задаци наставе књижевности у млађим разредима:

- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује
- основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама
- развијање осећаја за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности
- увежбавање и усавршавање гласног читања и читања у себи
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста
- развијање потребе за књигом, способности да се њоме ученици самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке; поступно вођење дневника о прочитаним делима
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета кроз дела српске књижевности, позоришну и филмску уметност, као и кроз друга уметничка остварења
- развијање љубави према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује
- васпитање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности.“⁷

⁶ Просветни гласник. Часопис просветних радника Србије 54 (2006)

⁷ Исто.

ГОДИШЊИ (ГЛОБАЛНИ) ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

Наставни предмет: Српски језик

Разред: први

Редни број наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за	
			обраду	остале типове часова
1.	I и II етапа I Припрема за почетно читање и писање II Коначно усвајање писања слова и савлађивање шчитавања речи и кратких реченица	40	40	
2.	III етапа Изграђивање правилне технике читања и разумевања прочитаног у раду на текстовима и настава почетног писања	50	50	
3.	IV етапа Усавршавање логичког читања	90	70	20
	УКУПНО	180	160	20

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК – комплексни поступак

Наставне теме	Садржаји програма	Циљеви	Врсте активности у образовно-васпитном раду	Начин и поступак остваривања
I и II етапа (40 часова)	Припрема за почетно читање и писање слова.	Самостално усвајање непознатих слова и савлађивање читања (шчитавања) ради сазнавања значења записаних или сложених речи, а мало касније и садржаја краћих реченица.	Посматрање, разговор о посматраном, рад на илустрованим словарицама, дечје цртање у радној свесци уз записивање великим штампаним словима, различити облици рада уз коришћење уџбеника <i>Шта све деца знају</i> , рад у вези са значењем речи исечених из наслова из штампе и самостално читање и схватање писаних порука.	Разговор, усмено излагање, илустрација, писмени радови.
III етапа (50 часова)	Усвајање и савлађивање писања писаним словима, изграђивање правилне технике читања и разумевања прочитаног, организовање говорних и писмених вежби (штампаним словима).	Савлађивање писања писаним словима, усавршавање технике читања.	Израда фризова – орнамената, моторичке вежбе.	Рад на тексту, разговор, илустрација, препричавање, писмени радови. Драматизација.
IV етапа (90 часова)	Усавршавање логичког читања и стицање потребне брзине, увођење у изражајно читање, изграђивање дечјег рукописа, даље изграђивање усменог и писменог изражавања.	Савлађивање технике и логике читања (изражајно читање, читање брзином нормалног говора). Правилно, читко и уредно писање, служење књижевним језиком.	Говорне игре инспирисане доживљајем прочитаног, рецитованог, коришћење различитих медија, смишљање приче.	Читање и рад на тексту, тематске дискусије, писмени радови, илустрације.

ПЛАН НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА

Редни број часа	Редни број часа по етапи	И и II ЕТАПА
		1. недеља
1.	1.	Уводни час
2.	2.	Ово сам ја
3.	3.	Моја породица
4.	4.	Моја играчка
5.	5.	Моја школа
		2. недеља
6.	6.	Језичке вежбе 1
7.	7.	Језичке вежбе 2
8.	8.	Ђачка торба
9.	9.	Парк – игре
10.	10.	Наша учионица
		3. недеља
11.	11.	Оријентација у времену
12.	12.	Дани у недељи
13.	13.	Разликовање гласова Ч и Ћ у изговору и писању
14.	14.	Сеоско двориште и домаће животиње
15.	15.	Пијаца – јесен
		4. недеља
16.	16.	Живо – неживо
17.	17.	Воће – воћњак
18.	18.	Поврће
19.	19.	Ресторан (рођендан) – лепо понашање
20.	20.	У продавници
		5. недеља
21.	21.	Прича према низу слика
22.	22.	Путовање – саобраћајна средства
23.	23.	Улазнице/ карте за позориште, биоскоп, зоо-врт, аутобус, воз...
24.	24.	Играм се са другом/ лоптом
25.	25.	Слика из новина (предмети)
		6. недеља
26.	26.	Кућни љубимци
27.	27.	Занимања
28.	28.	Речи и изрази исечени из штампе (наслов)
29.	29.	Зоолошки врт
30.	30.	Могући наслови – Изненађење, Радост, Срећа, Поклон...
		7. недеља
31.	31.	Компоновање реченица са речима исеченим из штампе
32.	32.	Пантомима
33.	33.	Ред речи у реченици
34.	34.	Бајка
35.	35.	Библиотека (учлањење)
		8. недеља
36.	36.	Свемир
37.	37.	Супротности
38.	38.	Аудио-визуелна средства
39.	39.	Шта значе ове речи
40.	40.	Прича са изостављеним речима

Редни број часа	Редни број часа по етапи	III ЕТАПА
41.	1.	Подела радних свезака за писање писаних слова <i>Пишем, пишем</i> ; Азбука – упознавање; обрада текста <i>Пчеле – Добрица Ерић</i> ; фриз; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).
42.	2.	Обрада песме <i>Куца каже</i> – народна песма; фриз; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – <i>Миш, Мачка</i> – шаљиве народне питалице (<i>Чудна ми чуда</i>).
43.	3.	Обрада текста <i>На мору</i> – аутори; фриз; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – састављање речи и реченица на основу дате слике (<i>Чудна ми чуда</i>).
44.	4.	Прва група писаних слова за читање (<i>Пишем, пишем</i>); <i>Иза сваког имена тајна је скривена</i> ; фриз; домаћи задатак (<i>Пишем, пишем</i>).
45.	5.	Писана слова – читање реченица (<i>Пишем, пишем</i>); обрада текста <i>Сановник</i> – Драган Лукић; фриз; домаћи задатак – рад на диференцираним задацима.
46.	6.	Обрада текста <i>Заврзлама</i> – Мирослав Антић; фриз; домаћи задатак – фриз; брзалица; текст <i>Бекство</i> – илустровање (<i>Чудна ми чуда</i>).
47.	7.	Друга група писаних слова за читање; фриз (<i>Пишем, пишем</i>); разбрајалица <i>Еци, пеци, пец</i> ; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).
48.	8.	Обрада текста <i>Мрав</i> – Т. Агајев; фриз; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).
49.	9.	Писана слова за читање – текст <i>Пекмез</i> ; фриз (<i>Пишем, пишем</i>); текст <i>Рецепт за пекмез</i> – аутори; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).
50.	10.	Обрада песме <i>Гозба</i> – Мирослав Антић; загонетка; фриз; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>); домаћи задатак – научити напамет песму <i>Гозба</i> .
51.	11.	Рецитовање песме <i>Гозба</i> ; трећа група писаних слова за читање; фриз; домаћи задатак – загонетка <i>лопта</i> (<i>Пишем, пишем</i>).
52.	12.	Обрада текста <i>Јежић</i> – Т. Агајев; загонетка <i>јеж</i> ; фриз; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – текст <i>Јеж</i> – задатак и илустровање.
53.	13.	Писана слова – читање народних изрека; фриз; домаћи задатак – илустровање загонетке <i>очи</i> (<i>Пишем, пишем</i>); народне изреке <i>Каже се...</i> ; задатак; домаћи задатак – фриз (<i>Чудна ми чуда</i>).
54.	14.	Обрада текста <i>Тежак задатак</i> – шала; фриз; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).
55.	15.	Четврта група слова за читање; задатак; фриз (<i>Пишем, пишем</i>); обрада текста <i>Пада снег</i> – Петар Стокић; фриз; домаћи задатак – рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).
56.	16.	Заједничко препричавање текста <i>Незгода</i> – дечји рад; домаћи задатак – фриз (<i>Чудна ми чуда</i>).
57.	17.	Писана слова за читање – текст <i>Свет</i> – Душан Радовић; фриз (<i>Пишем, пишем</i>); обрада текста <i>Цвећар</i> – Лаза Лазић; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – фриз (<i>Чудна ми чуда</i>).
58.	18.	Писана слова за читање – текст <i>Вук</i> – Ј. Тајц; задатак; фриз (<i>Пишем, пишем</i>); допуњалка <i>вук</i> ; илустровање; домаћи задатак – фриз (<i>Чудна ми чуда</i>).
59.	19.	Писана слова за читање – текст <i>Мали Брата</i> – Јован Јовановић Змај; загонетка <i>сат</i> ; фриз (<i>Пишем, пишем</i>); обрада текста <i>Сат млађег брата</i> – Ђуро Дамјановић; фриз; домаћи задатак – рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).

Редни број часа	Редни број часа по етапи	III ЕТАПА
60.	20.	Обрада текста <i>Слон и миш</i> – шала; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – фриз (<i>Чудна ми чуда</i>).
61.	21.	Писана слова за читање – текст <i>Колико је пет и један</i> – индијска народна прича; фриз и прва четири фриза на следећој страни (<i>Пишем, пишем</i>).
62.	22.	Обрада текста <i>Лисица пред судом</i> – Ђани Родари; фриз; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>); домаћи задатак – последња четири фриза (<i>Пишем, пишем</i>).
63.	23.	Обрада текста <i>Кактус који рађа бомбоне</i> – В. Кротов; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – песма <i>Бомбона</i> – илустровати је и научити напамет (<i>Чудна ми чуда</i>).
64.	24.	Рецитовање песме <i>Бомбона</i> ; први час писања писаним словима (<i>Пишем, пишем</i>).
65.	25.	Прва група писаних слова <i>И, Ш, П, Т</i> (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – текст <i>Чоколада</i> ; задаци (<i>Чудна ми чуда</i>).
66.	26.	Прича према низу слика <i>Мрав и трешња</i> – говорна и писмена вежба.
67.	27.	Друга група писаних слова <i>А, Л, М, В</i> (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – текст <i>Кућа у кући у кући</i> – В. Кротов; задаци (<i>Чудна ми чуда</i>).
68.	28.	Обрада текста <i>Модеран Снешко</i> – Драгиша Пењин; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – цртање Снешка (<i>Чудна ми чуда</i>).
69.	29.	Трећа група писаних слова <i>З, О, Е</i> (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – напиши реченице правилним редоследом (<i>Чудна ми чуда</i>).
70.	30.	Заједничка писмена вежба <i>Рукавице</i> (описивање предмета); цртање (<i>Чудна ми чуда</i>).
71.	31.	Четврта група писаних слова <i>Ј, С, Ч</i> ; ребуси; испреметана слова (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – укрштеница (<i>Чудна ми чуда</i>).
72.	32.	Писана слова која смо научили; задаци (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – обој миша онако како је написано (<i>Чудна ми чуда</i>).
73.	33.	Обрада текста <i>Поледица</i> – Момчило Тешић; задаци; илустровање (<i>Чудна ми чуда</i>).
74.	34.	Обрада групе писаних слова <i>Г, г, У, у</i> (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – текст <i>Путовање</i> – Драгомир Ђорђевић; задатак (<i>Чудна ми чуда</i>).
75.	35.	Читање и анализа домаћег задатка; <i>Играмо се речима</i> (<i>Чудна ми чуда</i>).
76.	36.	Обрада групе писаних слова <i>Н, н, Р, р</i> (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – текст <i>Море</i> – Раша Пекић; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).
77.	37.	Обрада текста <i>Хлеб</i> – Владимир Андрић; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).
78.	38.	Обрада групе писаних слова <i>Б, б, Љ, љ</i> (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – текст <i>Зечја посла</i> – Павле Јанковић Шоле; задаци (<i>Чудна ми чуда</i>).
79.	39.	Обрада текста <i>Лав и миш</i> – Езоп; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – препричавање текста <i>Лав и миш</i> помоћу слика (<i>Чудна ми чуда</i>).
80.	40.	Обрада групе писаних слова <i>Д, д, К, к</i> (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – информативни текст; обој дугу (<i>Чудна ми чуда</i>).
81.	41.	Говорна вежба <i>Нова година</i> (слика); задаци; цртање јелке (<i>Чудна ми чуда</i>).
82.	42.	Обрада групе писаних слова <i>Њ, њ, Ц, ц</i> (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – текст <i>Песма Београду</i> ; задаци (<i>Чудна ми чуда</i>).
83.	43.	Информативни текст о Божићу – аутори; обрада народне песме <i>Божић штапом бата</i> ; допуњалка; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).

Редни број часа	Редни број часа по етапи	III ЕТАПА
84.	44.	Обрада текста <i>Ау, што је школа згодна</i> – Љубивоје Ршумовић; загонетке; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – ребуси (<i>Чудна ми чуда</i>).
85.	45.	Обрада текста <i>Цврчак и мрав</i> – Лафонтен; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – објасни изреке; загонетка (<i>Чудна ми чуда</i>).
86.	46.	Обрада групе писаних слова Х, х, Ж, ж (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – <i>Зимске ТВ вести</i> ; задаци (<i>Чудна ми чуда</i>).
87.	47.	Обрада текста <i>Свети Сава и ђаци</i> – народна прича; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – пронађи и прочитај још неку причу или песму о светом Сави (<i>Чудна ми чуда</i>).
88.	48.	Обрада групе писаних слова Ћ, ћ, Ф, ф (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – тема – <i>Да имам чаробни ћилим</i> (<i>Чудна ми чуда</i>).
89.	49.	Обрада текста <i>Нема за мачке школе</i> – Григор Витез; допуњалка; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).
90.	50.	Последња група писаних слова Ђ, ј, Џ, џ; домаћи задатак – <i>Похвали се некоме кога волиш</i> (<i>Пишем, пишем</i>).

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
91.	1.	Обрада текста <i>Како је лепо знати читати</i> – Валентин Берестов; домаћи задатак. • Упутити ученике на страницу у књизи на којој треба да записују наслове књига и прича које су прочитали или желе да прочитају.
ЖАБА ЧИТА НОВИНЕ		
92.	2.	Обрада песме <i>Жаба чита новине</i> – Ј. Ј. Змај; домаћи задатак – научити песму напамет.
93.	3.	Рецитовање песме <i>Жаба чита новине</i> са основним упутствима за то како треба изражајно рецитовати; домаћи задатак – текст <i>Испреметани стихови</i> .
94.	4.	Обрада текста <i>Зец и вук</i> – Тома Славковић.
95.	5.	Речи са супротним значењем; домаћи задатак – прича према низу слика.
96.	6.	Обрада текста <i>Петао и боје</i> – народна прича; домаћи задатак – допуњалка.
97.	7.	Обрада текста <i>Хвалисави зечеви</i> – Десанка Максимовић.
98.	8.	Обрада текста <i>Десет гушчића</i> – украјинска народна прича.
99.	9.	Обрада текста <i>Мудри дедица</i> – народна прича; домаћи задатак.
100.	10.	Обрада текста <i>Како корњаче уче</i> – Гвидо Тартаља; домаћи задатак – текст <i>Пачја школа</i> – Ј. Ј. Змај.
101.	11.	Речи са сличним значењем; домаћи задатак – текст <i>Пас и мачка</i> – Л. Филипова.
102.	12.	Избор из поезије – Ј. Ј. Змај.
ИГРА		
103.	13.	Обрада текста <i>Игра</i> – Арсен Диклић; домаћи задатак – текст <i>Кројачица и маказе</i> .
104.	14.	Обрада текста <i>Неће увек да буде први</i> – Александар Поповић.
105.	15.	Обрада текста <i>Мати</i> – Ј. Ј. Змај; домаћи задатак – текст <i>Бака и они други</i> – Влада Стојиљковић.
106.	16.	Писање великог слова.

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
107.	17.	Обрада текста <i>Четири девојчице</i> – Драган Лукић; домаћи задатак – текст <i>Веверичин поклон</i> – Гвидо Тартаља.
108.	18.	Обрада текста <i>Поштовани суседе</i> – Андреј Усачов; домаћи задатак – допунити речи.
109.	19.	Обрада текста <i>Са мном има нека грешка</i> – Влада Стојиљковић; домаћи задатак – (2) тема – <i>Било ми је смешно</i> .
110.	20.	Читање и анализа домаћег задатка.
111.	21.	Обавештајне реченице – рад на тексту <i>Пркосна крушка</i> – Н. Јеремић; домаћи задатак.
112.	22.	Обрада текста <i>Апотека</i> – Богдан Поповић; домаћи задатак.
113.	23.	Обрада текста <i>Прича о малом прсту</i> – Душан Радовић; домаћи задатак – текст <i>Прсти</i> .
114.	24.	Упитне реченице – рад на тексту <i>Питање</i> – Тихомир Продановић; домаћи задатак.
115.	25.	Обрада текста <i>Радознали сусед</i> – народна прича.
116.	26.	Обрада текста <i>Да ли ми верујете</i> – Душан Радовић; домаћи задатак – осмосмерка.
117.	27.	Заповедне реченице – рад на тексту <i>Мама каже</i> – Ласло Блашковић; домаћи задатак.
118.	28.	Избор из поезије – Десанка Максимовић.
ГДЕ ГОД НАЂЕШ ЗГОДНО МЕСТО, ТУ ДРВО ПОСАДИ		
119.	29.	Обрада текста <i>Сади дрво</i> – Јован Јовановић Змај; домаћи задатак – ребус.
120.	30.	Обрада текста <i>Кад пролеће дође</i> – Божидар Тимотијевић; домаћи задатак – тема – <i>Шта би волео да сунце теби поклони</i> – илустровање.
121.	31.	Обрада текста <i>Ветар сејач</i> – Мира Алечковић.
122.	32.	Обрада текста <i>Јесења песма</i> – Душан Радовић; домаћи задатак.
123.	33.	Обрада текста <i>Сеница и дрво</i> – Петар Стокић; домаћи задатак – текст <i>Ресторани за птице</i> – Божидар Тимотијевић.
124.	34.	Обрада текста <i>Пролеће</i> – Воја Царић; домаћи задатак – текст <i>Љубичица</i> – Станко Ракита.
125.	35.	Обрада текста <i>Ко је крив</i> – Л. Владеску; домаћи задатак – (3) тема – <i>Један мој несташлук</i> .
126.	36.	Читање и анализа домаћег задатка.
127.	37.	Обрада текста <i>Сликовница</i> – Момчило Тешић.
128.	38.	Речи са умањеним значењем – рад на тексту <i>Мали живот</i> – Д. Радовић; обрада текста <i>Ја сам чудо видео</i> ; домаћи задатак.
129.	39.	Обрада текста <i>Птица и дрво</i> – непознати аутор; домаћи задатак.
130.	40.	Обрада текста <i>Цртанка</i> – Стеван Раичковић.
131.	41.	Речи са увећаним значењем; обрада текста <i>Каква треба да је глава за поједина знања</i> – Б. Тимотијевић.
132.	42.	Избор из поезије – Момчило Тешић.
ПРИЈАТЕЉ СЕ У НЕВОЉИ ПОЗНАЈЕ		
133.	43.	Обрада текста <i>Голуб и пчела</i> – Воја Царић; домаћи задатак.
134.	44.	Обрада текста <i>Разумљива песма</i> – Драгомир Ђорђевић; домаћи задатак – текст <i>Нашо Јова кућицу</i> – Ј. Ј. Змај.
135.	45.	Обрада текста <i>Цар и скитница</i> – Лаза Лазић.

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
136.	46.	Обрада текста <i>Лисица и гавран</i> – народна басна; домаћи задатак.
137.	47.	Обрада песме <i>Славујак</i> – народна песма.
138.	48.	Обрада текста <i>Деда и репа</i> – народна прича; домаћи задатак.
139.	49.	Обрада текста <i>Два друга</i> – Лав Толстој; домаћи задатак.
140.	50.	Обрада песме <i>Рђава шала</i> – народна песма; домаћи задатак.
141.	51.	Обрада текстова <i>Две козе и Два јарца</i> – Доситеј Обрадовић; домаћи задатак.
142.	52.	Обрада текста <i>Гуске</i> – Гвидо Тартаља.
143.	53.	Обрада текста <i>Бродић</i> – В. Сутејев; домаћи задатак – (4) препричавање са промењеним крајем.
144.	54.	Читање и анализа домаћег задатка.
145.	55.	Обрада текста <i>Јабuka</i> – Драган Лукић.
146.	56.	Избор из народне епике (шаљиве приче, пословице, загонетке, брзалице).
ПРИЧАМ ТИ ПРИЧУ		
147.	57.	Обрада текста <i>Три ловца</i> – шаљива народна прича; домаћи задатак.
148.	58.	Обрада текста <i>Сунчев пјевач</i> – Бранко Ћопић; домаћи задатак.
149.	59.	Обрада текста <i>Тужибаба</i> – Душан Радовић.
150.	60.	Обрада текста <i>Предлог</i> – Недељко Попадић.
151.	61.	Обрада текста <i>Бајка о лабуду</i> – Десанка Максимовић; домаћи задатак.
152.	62.	Обрада текста <i>Дивно чудо</i> – јеврејска народна прича.
153.	63.	Обрада текста <i>Принцеза на зрну грашка</i> – Андерсен; домаћи задатак.
154.	64.	Избор из поезије – Григор Витез.
ТО ЈЕ ТЕК ОНАКО		
155.	65.	Обрада текста <i>То је тек онако</i> – Ј. Ј. Змај; домаћи задатак – песма <i>Магарац и књиге</i> – М. Барјактаревић.
156.	66.	Рецитовање песме <i>Магарац и књиге</i> – М. Барјактаревић.
157.	67.	Популарно-информативни текстови (<i>Играчке</i>).
158.	68.	Обрада текста <i>Страшан случај</i> – Б. Тимотијевић; домаћи задатак – (5) тема – <i>Једном сам се уплашио</i> .
159.	69.	Читање и анализа домаћег задатка.
160.	70.	Избор из народне лирике – успаванке и шаљиве песме.
161.	71.	Обрада текста <i>Упутство</i> – Владимир Андрић.
162.	72.	Обрада текста <i>Одговор (одломак)</i> – Сергеј Михалков.
163.	73.	Популарно-информативни текстови (<i>Кућа</i>); домаћи задатак.
164.	74.	Обрада текста <i>Рвачи</i> – Б. Тимотијевић.
165.	75.	Обрада текста <i>Шта је на крају</i> – Душан Радовић.

Четврта етапа се састоји од око 90 часова. Овде је испланирано 75 часова, а осталих 15 часова учитељ може искористити за:

- читање дечје штампе
- рецитовање
- драматизацију
- разне врсте диктата
- додатни рад на лектири
- читање научно-популарних текстова и сл.

ШТА СВЕ ДЕЦА ЗНАЈУ

Напомена: На крају радног уџбеника *Шта све деца знају* налази се неколико празних страна. Те странице учитељ може да искористи за додатне задатке или за часове које је сам осмислио. У овој етапи ученици састављају реченице најпре помоћу словарице, а затим их записују. Дете, које по учитељевој процени већ зна да пише, не треба присиљавати да користи словарицу. Оне ученике који нарочито напредују у савладавању почетног читања и писања учитељ такође ослобађа коришћења словарице.

1. НЕДЕЉА (препоручује се да се пише фломастерима)

1. УВОДНИ ЧАС

У школама које тога дана врше пријем првака предвиђено је упознавање са ученицима и родитељима.

У школама у којима је ово први наставни час тога дана, учитељ упознаје своје ученике са просторијама школе, начином рада и сл.

Део овог часа учитељ може да реализује кроз игру, читање неке песме или кратке приче. Час би требало да протекне у опуштеној и веселој атмосфери.

2. ОВО САМ ЈА

(стр. 4–5)

• Упознавање са уџбеником *Шта све деца знају* – прелиставање уџбеника, објашњење појединих знакова и начина на које ће се (и чиме ће се) писати и цртати (5 минута).

Читање песме *Шта све деца знају* и кратак разговор о песми (2-3 минута). Песма треба да послужи за то да деца схвате да су до поласка у школу много тога већ научила, а да ће се учење у школи само наставити.

- Учитељ се укратко представља:
 - именом и презименом (надимком); (име записује на табли великим штампаним словима)
 - прича о томе шта је највише волео да ради када је био мали
 - говори ученицима кога воли
 - говори о томе шта воли/зна да ради
 - набраја оно што воли да једе
 - открива им коју боју највише воли...

Дакле, учитељ наводи све оно што га карактерише.

Његово представљање би требало да служи за пример (узор) ученицима, те о томе мора да води рачуна кад одлучује о начину на који ће се представити.

• Ученици који то желе, могу да причају о себи. Ако учитељ осети да је потребно, може да им помогне следећим питањима:

- Кога волиш?
- Да ли имаш брата или сестру?
- Коју игру највише волиш?
- С ким се најрадије играш?
- Који ти је омиљени цртани филм/књига?
- Шта највише волиш/знаш да радиш? и сл.

• Цртање себе (у огледалу) – *Шта све деца знају* (стр. 4).

Треба посаветовати ученике да нацртају нешто по чему ћемо их лако препознати када буду цртали себе у огледалу.

Уколико учитељ хоће да провери да ли неко уме да чита, може замолити ученике за „помоћ“ при читању захтева у дну стране. Пре него што започну цртање, учитељ треба да објасни чему служи простор у горњем десном углу (простор за датум). Ученици са табле „преписују“ датум.

- Ако ученик зна да пише, може (ако жели) да напише своје име или нешто о себи у простору за писање поред огледала. Учитељ активно подстиче ученике (обилази сваког посебно, подстиче их осмехом, питањима, ненаметљивим сугестијама...).

- Ученици који то желе, на крају часа могу да покажу пред целим разредом свој рад и представе га покретом, речима, пантомимом... Они који су нешто написали могу, ако желе, то да прочитају.

3. МОЈА ПОРОДИЦА

(стр. 6)

- Час почињемо причом или песмом.

Предлог:

Јутарњи поздрав

Добро јутро, тата,
чуј звоњаву сата.

Добро јутро, мама,
и теби и нама.

Добро јутро, секо,
узаври нам млеко.

Добро јутро, бако,
устану полако.

Добро јутро, деда,
донеси нам меда.

Добро јутро свима
колико вас има!

Петар Кнежевић

- Подстицајна питања:
 - Ко чини породицу?
 - С ким ученик живи?
 - С којим чланом породице и шта воли да ради?

- Ученици цртају породицу унутар рама за слику пошто „препишу“ датум са табле (стр. 6).

Први захтев може да прочита ученик који зна да чита.

Они који **знају да пишу, могу да напишу** имена чланова своје породице или реченице о својој породици у простору за писање.

Учитељ активно подстиче ученике (обилази сваког посебно, подстиче их осмехом, питањима, ненаметљивим сугестијама...). Они који то желе, на крају часа могу да прочитају то што су написали.

- Домаћи задатак

Прочитати, а затим објаснити **шта је то, у ствари, домаћи задатак**. За следећи час понети омиљену играчку.

4. МОЈА ИГРАЧКА – ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ – ГОРЕ, ДОЛЕ, ЛЕВО, ДЕСНО

(први час на којем ученици самостално „преписују“ наслов с табле)

- Говорна вежба *Моја играчка* (трајање до 15 минута)
(стр. 7)

- На знак учитеља ученици покушавају извесним оглашавањем да представе своју играчку (њен назив, начин оглашавања...). На овом примеру треба објаснити зашто је потребно да слушамо једни друге, да не говоримо сви углас, да не упадамо другима у реч и сл.

• Ученици који то желе, могу појединачно да представљају своје играчке. Подстицајна питања:

- Који је назив играчке?
- Када су је добили?
- Од кога?
- Како се њом играју?

• Оријентација у простору – горе, доле, лево, десно (до 20 минута).

• Учитељ исписује наслов на табли великим штампаним словима.

• Ученици кроз игру показују *лево, десно, горе, доле*, а затим уз помоћ учитеља показују шта се на табли налази горе, шта је доле, шта је лево, а шта десно. Сваки од тих израза учитељ записује (или лепи припремљене натписе) на одговарајуће место на табли (Прилог бр. 1).

• Ученици „преписују“ наслов, датум, а затим и речи у назначена поља у уџбенику.

• Следи цртање играчке на месту које је у уџбенику за то предвиђено (између исписаних израза).

• Учитељ објашњава да цртеж треба да буде крупан и да заузима цео слободан простор, цртајући на табли нешто једноставно као пример (дрво, кућу и сл.). Важно је да не нацрта играчку, да га ученици не би копирали.

Ученици који знају и желе да пишу, могу да запишу назив играчке или нешто о њој унутар простора за писање. Они који то желе, на крају часа могу да прочитају оно што су написали.

• Ученик који не заврши цртеж на часу, може то да уради код куће.

5. МОЈА ШКОЛА

(стр. 8)

• Час се започиње игром *На слово, на слово*, а ученици треба да именују што више појмова који почињу задатим словом. Следи упознавање са разредном словарицом и именовање предмета са сличица нацртаних изнад слова како би се формирале асоцијације: назив предмета на слици – први глас тог назива – слово испод сличице. Учитељ показује поједина слова на словарици, а деца вежбају њихово именовање (помоћу асоцијације на сличицу).

- Говорна вежба *Моја школа*
- Учитељ исписује наслов на табли

Подстицајна питања:

- Које је име школе?
- Где се она налази?
- Како изгледа?
- Од којих просторија се састоји?
- Како изгледа двориште?
- Који део школе вам се највише свиђа и зашто?

Затим ученици отварају уџбеник на стр. 8, а учитељ им скреће пажњу на леву и десну маргину и сличице са словима. Уочавају да су сличице и слова иста као на разредној словарици.

Ученици читају захтеве.

Затим преписују наслов и датум, а онда цртају школу. Ученици који знају и желе да пишу, могу да запишу име школе или нешто о њој у простору за писање. Они који то желе, на крају часа могу да прочитају оно што су написали.

2. НЕДЕЉА

6. ЈЕЗИЧКЕ ВЕЖБЕ 1 (СЛОВО, ГЛАС, РЕЧ) – ПОДЕЛА ДЕЧЈИХ СЛОВАРИЦА

(стр. 9)

• На разредној словарици учитељ показује слова редом, а ученици их у хору именују. Затим учитељ показује слова на прескок, а ученици их изговарају (трајање до 5 минута).

• „Читање“ слова из словарице.

Учитељ уводи децу у „читање“ слова. Он треба да прави јасну разлику између „читања“ и именована појединих слова. Код именовања, слова се изговарају кратко и тврдо (с призвуком), а код „читања“ слова, њихови се гласови изговарају онако како се чују у говору – меко, без призвука, само мало продужено (трајање до 5 минута).

• Затим се прелази на рад са дечјим словарицама. Учитељ тражи од ученика да на прескок покажу нека слова, а да их затим врате у џепић, на одговарајуће место. Треба објаснити ученицима и то да се картончићи мање савијају ако их у џепић враћају отпозади – као последње слово (трајање до 5 минута).

• Ученици отварају уџбеник на стр. 9 и гледају прву слику на којој је СИР. Уз помоћ учитеља састављају реч СИР од слова словарице. Затим именују животињу са слике која стоји испод (РИС). Од ученика се тражи да помоћу истих слова од којих је састављена реч СИР, мењајући њихов редослед, напишу реч РИС. Следи најава часа и исписивање наслова ИГРЕ РЕЧИМА на табли. Кроз игру ученици поново „пишу“ реч СИР, затим преписују наслов, а напослетку реч СИР у одговарајући простор испод слике. Мењајући редослед слова, на исти начин исписују реч РИС.

• Следеће три слике – ОКО, СОК, СОКО – обрадити на исти начин (у трајању од 30 минута).

7. ЈЕЗИЧКЕ ВЕЖБЕ 2 (ГЛАС, СЛОВО, РЕЧ) – 2. ЧАС

(стр. 10)

• Разликовање „читања“ и именована слова (вежба са 6. часа).

• Отворити уџбеник на страни 10. Следи разговор о слици на којој је приказан лав који риче. Питати ученике шта излази из лавових уста. Ако кажу да је то слово **А**, онда тражити од ученика да и они изговоре то слово, да бисмо видели да ли ће и њима из уста да изађе слово **А**. На тај начин долазимо до објашњења да је то што чујемо глас, а када тај глас запишемо одређеним знаком, онда је то слово (**А** – слово). Да би настала реч потребна су нам и друга слова. **Која смо све слова употребили да бисмо написали реч ЛАВ?**

• Затражити од ученика да од слова словарице напишу своје име, као и да кажу од којих је слова састављено њихово име и да га прочитају (трајање 2-3 минута).

• Од ученика потом тражити да од слова словарице саставе реч ЛАВ. Питати их шта је то приказано на слици испод и које је боје. Пошто закључимо да је ауто ПЛАВ, питаћемо ученике које је слово које треба додати речи ЛАВ и на ком месту да бисмо добили реч ПЛАВ. На исти начин обрадити и реч ЛАВА. Ученици затим допуњавају изостављена слова у речима из уџбеника.

• До краја часа ученици састављају речи од слова словарице, читају речи које су саставили и именују слова која су им била потребна за састављање тих речи.

8. БАЧКА ТОРБА

(стр. 11)

• Говорна вежба – разговор о слици ђачке торбе (трајање до 10 минута) (стр. 11)

Ученици именују предмете приказане на слици и „читају“ натписе. Следи разговор о томе шта се налази у њиховим торбама. После записивања наслова помоћу слова словарице (и уз помоћ учитеља), ученици праве списак предмета из своје торбе и преписују

га на означено место у књизи. Свако ће радити према сопственим могућностима! Допустити ученицима да препишу речи са слике (трајање до 30 минута).

- Учитељ подстиче ученике да читају свој списак (у трајању од 5 минута).

9. ПАРК – ИГРЕ (РЕЧЕНИЦА) – ЕГЗЕМПЛАРНА НАСТАВА

(стр. 12–13)

• Говорна вежба на основу слике. У оквиру вежбе прочитати називе са слике. Тражити од ученика да предложи имена деце са слике (стр. 12). Вежба треба да траје до 5 минута.

• Питати ученике: „Шта раде, на пример, Петар и Ана?“ Очекивани одговор би гласио: „Клацкају се“. Учитељ од слова разредне словарице пише: **ПЕТАР И АНА СЕ КЛАЦКАЈУ**. То је реченица. Шта је оно што стоји на крају реченице? На крају реченице пишемо ТАЧКУ. Ученици прво препишу ту реченицу, а затим од слова словарице састављају речи (љуљашка, тобоган), па их препишују. Онда читају написане реченице, а затим цртају (трајање до 40 минута).

10. НАША УЧИОНИЦА

(стр. 14)

• Говорна вежба помоћу слике (стр. 14). На крају говорне вежбе ученици састављају изостављене речи од слова словарице и препишују их у одговарајућа поља (трајање до 15 минута).

• Ученици самостално (или уз помоћ учитеља) састављају реченице о својој учионици или о учионици са слике и уписују их у одговарајући простор.

- Следи читање реченица.

3. НЕДЕЉА

11. ОРИЈЕНТАЦИЈА У ВРЕМЕНУ – ЈУЧЕ, ДАНАС, СУТРА, ПРЕКОСУТРА

(стр. 15)

• Говорна вежба са низом слика (стр. 15). Питати ученике шта раде ујутру, у подне и увече. Затим са њима урадити временску ленту (ПРЕКЈУЧЕ, ЈУЧЕ, ДАНАС, СУТРА, ПРЕКОСУТРА). Питати ученике о томе шта су и када радили, а затим их упутити на самосталан рад – нека најпре напишу реченице о томе шта раде ујутру, шта у подне, а шта увече, а потом нека цртају.

- Читање записаних реченица.

12. ДАНИ У НЕДЕЉИ

(стр. 16)

Разговор започети питањима:

- Који је данас дан?
- Који је дан био јуче?
- Који ће дан бити сутра?

(надовезати се на претходну наставну јединицу – *Када се шта догодило*)

Следи читање/слушање и кратак разговор о песми *Недеља*. (Предлог: Ако учитељ може да набави ту или другу песму о данима у недељи која се пева, може је искористити.)

Учитељ затим четворици дечака треба да подели картоне на којима су исписани називи дана у недељи – *понедељак, уторак, четвртак, петак* (речи мушког рода), а трима девојчицама натписе са преосталим данима – *среда, субота, недеља* (речи женског рода). Приликом другог читања/слушања песме, задатак ученика биће да изађу и стану испред одељења када се у песми помену називи дана у недељи који су исписани на картонима који су им додељени. Картоне са називима дана ученици треба да држе испред себе, тако да их сви могу прочитати.

Дани се ређају здесна налево, почев од *понедељка*. Учитељ треба да направи размак између *суботе* и *недеље* и осталих дана. Следи разговор и објашњење за то зашто су дани размакнути један од другог, као и за то зашто су написани различитим бојама. Ученици, уз учитељево помоћ, лепе натписе на таблу један испод другог (у трајању од 15 до 20 минута).

Следи писање наслова *Дани у недељи*. Ученици преписују наслов и називе дана у недељи на одговарајуће место у уџбенику. Након тога помоћу словарице састављају реченице о свом омиљеном дану у недељи (у трајању од 25 до 30 минута).

Домаћи задатак: *Нацртај нешто што обично радиш тог дана.*

13. РАЗЛИКОВАЊЕ ГЛАСОВА Ч И Ћ У ГОВОРУ И ПИСАЊУ (ОГЛАШАВАЊЕ ЖИВОТИЊА)

(стр. 17)

Час ћемо почети тако што ћемо питати ученике да ли знају како се неке животиње оглашавају. Ученици имитирају оглашавање животиња по избору (трајање 2-3 минута). Затим отварају уџбеник (стр. 17). Питаћемо их да ли знају како се оглашавају животиње са слика (ономатопејом).

Ученици затим од слова словарице довршавају реченице:

- Цврчак цврчи.
- Петао кукуриче.
- Голуб гуче.
- Коза мекеће.
- Жаба крекеће.
- Свиња грокће.

Следи самостално (или уз евентуалну учитељево помоћ) састављање и преписивање реченица о мечки и ђурки.

Ученици читају реченице.

На крају часа може се организовати игра у којој ће ученици одабрати животиње и имитирати их покретом и ономатопејом.

14. СЕОСКО ДВОРИШТЕ И ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ

(стр. 18–19)

Говорна вежба на основу слике (стр. 18). Читање и објашњење написаних речи. Читање песме *Виле*, Д. Ерића.

Исписивање наслова *Домаће животиње*.

Самосталан рад ученика – састављање и писање реченица о домаћим животињама.

- Коју домаћу животињу највише волиш?
- Зашто?
- Где си је видео/видела?
- Шта знаш о њој?

Цртање домаћих животиња.

15. ПИЈАЦА – ЈЕСЕН

(стр. 20)

Читање песме *Хвала* – Ј. Ј. Змаја (уџбеник, стр. 20).

Говорна вежба на основу слике. Читање и објашњење натписа са слике.

Укрштеница

Ученици се први пут срећу са укрштеницом, те је потребно објаснити им како се она попуњава.

Предлог: Учитељ на табли црта укрштеницу. Прву реч (ЈАБУКА) заједнички састављају од слова разредне словарице. Затим је учитељ испишује у укрштеници на табли, а ученици то преписују. Остале речи ученици самостално састављају од слова словарице, а потом их преписују. Објаснити зашто је коначно решење ЈЕСЕН.

Следи састављање реченица о јесењим плодовима.

Читање реченица.

4. НЕДЕЉА

16. ЖИВО – НЕЖИВО

(стр. 21)

Читање песме *Хвала* са претходног часа и уочавање великих и малих слова.

Учитељ окреће слова словарице једно по једно, па упоређује мало и велико слово. На табли записује она слова код којих је мало слово различито од великог (А, а; Б, б; Ђ, ђ; Е, е; Ј, ј; Р, р; Ћ, ћ; У, у; Ф, ф).

Ученици окрећу слова својих словарица. Отварају страну 21. Учитељ им скреће пажњу на маргине на којима се налазе мала и велика слова.

Најава часа: *Живо и неживо* – учитељ објашњава да ће се одсад на почетку наслова и сваке реченице увек писати велико слово.

Учитељ даје упутства за решавање наведеног типа ребуса.

Анализа ребуса *лук* (биљка) и *лук* (предмет). Ученици само записују решења тих ребуса, а оно што је задато за цртање и друга два ребуса урадиће за домаћи задатак.

Следи кратак разговор о томе шта је живо, а шта није живо, а затим цртање и писање.

17. ВОЋЕ – ВОЋЊАК

(стр. 22–23)

(јабука, јагода, грожђе и банана)

- Говорна вежба на основу слике *Воћњак* (у трајању до 10 минута).
- Разговор о сваком појединачном воћу уоченом на слици.
- Посебно нагласити разлог због којег у овом воћњаку на слици нема банане (зато што банана не расте у нашем крају).
- На примеру шљиве учитељ објашњава ученицима како да запишу реченице о тој воћи. Заједно са ученицима смислити највише три једноставне и кратке реченице и записати их на табли. Ученици ове реченице не преписују. (Нпр: *Шљива је љубичаста. Од ње се прави џем. Волим да једем шљиве.*)
- Ученици самостално састављају и записују реченице.
- На крају часа неколико ученика би требало да прочита своје реченице.
- Домаћи задатак: (стр. 23) нацртати и записати састојке за воћну салату (ко то зна и жели).

18. ПОВРЋЕ

(стр. 24–27)

Читање и кратак разговор о песми са стране 24.

Попуњавање укрштенице (видети час 15).

Кратак разговор о поврћу на сличан начин као и током претходног часа на којем је тема била воће (све три активности би требало да трају 15 минута).

Ученици самостално састављају и записују реченице о поврћу, а онда их читају.

Домаћи задатак: цртање поврћа и записивање реченица.

19. РЕСТОРАН (РОЂЕНДАН) – ЛЕПО ПОНАШАЊЕ

(стр. 28–29)

Певање песме *Данас нам је диван дан*. Говорна вежба на основу слике.

Записивање задатих речи на одговарајућа места у облачићима.

Разговор о лепом понашању и речима које том приликом користимо.

Ученици самостално састављају реченице о лепом понашању, затим читају реченице и решавају тајне поруке.

20. У ПРОДАВНИЦИ

(СТР. 30–31)

Говорна вежба на основу слике, са освртом на здраву храну. Подстаћи ученике на то да кажу које се намирнице користе у њиховој породици (трајање око 10 минута).

Ученици читају натписе.

Састављање списка за куповину.

Следи цртање.

5. НЕДЕЉА

21. ПРИЧА ПРЕМА НИЗУ СЛИКА – 3 СЛИКЕ

(стр. 32–33)

Говорна вежба на основу низа слика. Подстаћи ученике на то да за сваку слику смисле бар по једну реченицу.

Ученици састављају и записују реченице, а напослетку читају причу.

22. ПУТОВАЊЕ – САОБРАЋАЈНА СРЕДСТВА

(стр. 34–35)

Читање/слушање песме *Семафор*.

Говорна вежба на основу слике; читање натписа.

Именовање преосталих превозних средстава са слике. Записивање изостављених назива.

Решавање ребуса. Објашњење поступка у решавању ребуса *воз* (заједно треба да траје око 20 минута).

Ученици састављају и записују реченице о путовањима и превозним средствима, а онда их читају.

Домаћи задатак – цртање онога што представља решење ребуса.

23. УЛАЗНИЦЕ/КАРТЕ ЗА ПОЗОРИШТЕ, БИОСКОП, ЗОО-ВРТ, АУТОБУС, ВОЗ...

(стр. 36)

Позвати се на претходни час – *Саобраћајна средства*. Упоредити путовање аутомобилом и аутобусом (возом, авионом...) да би ученици схватили да нам је за путовање тим превозним средствима потребна карта.

– У којим још ситуацијама користимо карте/улазнице?

Исписивање наслова – *Улазнице и карте*.

Пронаћи прилог бр. 1. Препознати која карта/улазница чему служи. Објаснити ученицима како да раздвоје карте.

Следи игра у паровима *Кобајаги путујемо или идемо у биоскоп...* Неколико парова треба да одигра игру пред целим одељењем (трајање до 20 минута).

Учитељ даје ученицима упутства за решавање осмосмерке, а онда је заједнички решавају.

Смишљање изгледа и цртање једне улазнице.

Домаћи задатак – пронаћи и залепити једну карту/улазницу.

24. ИГРАМ СЕ СА ДРУГОМ/ЛОПТОМ

(стр. 37)

Час почети песмом *Дугме служи капуту* (Буквар, Креативни центар, стр. 72). Кратак разговор о песми, са освртом на то чему шта служи.

На стр. 37 упоредити „траке“ (жива бића и предмете). Тражити од ученика да објасне у чему је разлика.

Читање реченица – *Играм се са друговима. Играм се са псом. Односно – Играм се играчкама.* Упоредити те реченице и објаснити разлику међу њима, а затим објаснити ученицима како да правилно употребљавају предлог **СА** у усменом и писменом изражавању.

Записивање наслова – *Играмо се.*

За сваку сличицу ученици треба усмено да саставе одговарајуће реченице (у трајању од око 20 минута).

Ученици самостално састављају и записују реченице, а онда их читају.

25. СЛИКА ИЗ НОВИНА (ПРЕДМЕТИ)

(стр. 38–39)

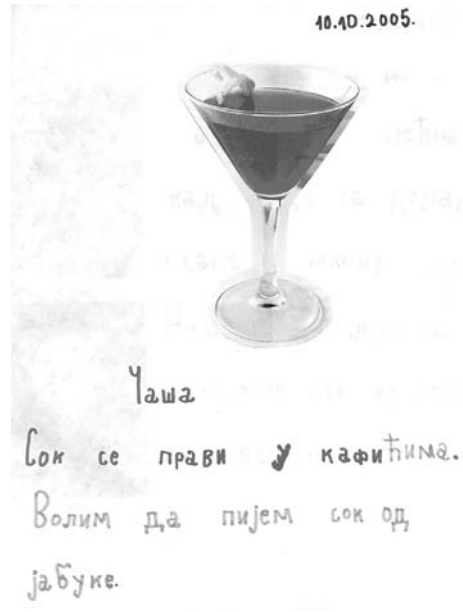
На почетку часа ученике упутити у то да у наредних неколико дана треба да записују на 50. страни обавештења и натписе које прочитају у својој околини.

Примери дечјих радова

Волим пенкало зато што цртам
и пишем. И морам да pazим да
ми не излети мастило.

Чаша
Сок се прави у кафитина.
Волим да пијем сок од
јабуне.

За овај час учитељ припрема сличице исечене из новина и часописа на којима су представљени разни предмети. Сlike треба да буду велике, јасне, прецизне, лепе, а да је оно што је на њима представљено – ученицима познато.

Ученици добијају задатак да смисле и запишу реченице о слици коју су добили. Пре него што почну да пишу, неколико ученика треба да исприча:

- како изгледа то што је представљено на слици
- чему то служи
- како и када се користи.

Ученици самостално смишљају и записују реченице, а онда их читају.

6. НЕДЕЉА

26. КУЋНИ ЉУБИМЦИ

(стр. 40–41)

Говорна вежба о кућним љубимцима – о оним које ученици већ имају или о оним које би желели да имају.

Решавање загонетки.

Писање наслова – *Кућни љубимци*.

Ученици самостално смишљају и записују реченице/причу, а онда то читају.

Следи цртање кућног љубимца.

Домаћи задатак.

27. ЗАНИМАЊА

(стр. 42–43)

Час почињемо кратким разговором о томе којим се занимањима баве родитељи (рођаци, комшије, пријатељи) ученика.

Анализа сличица из уџбеника са страна 42, 43 – *Ко су и шта раде људи са слика?*

Записивање наслова – *Занимања*.

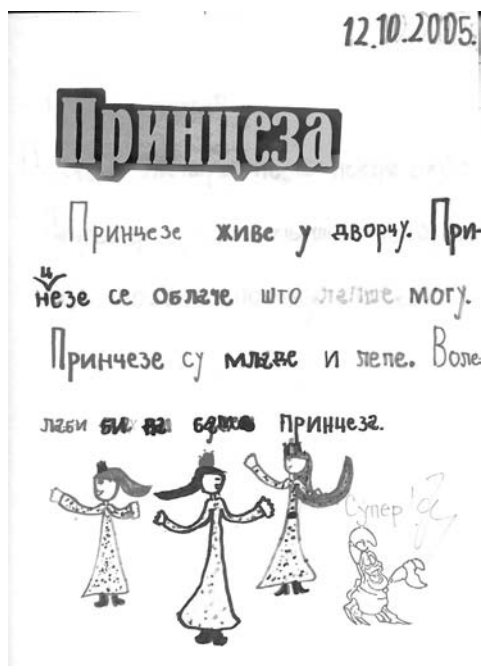
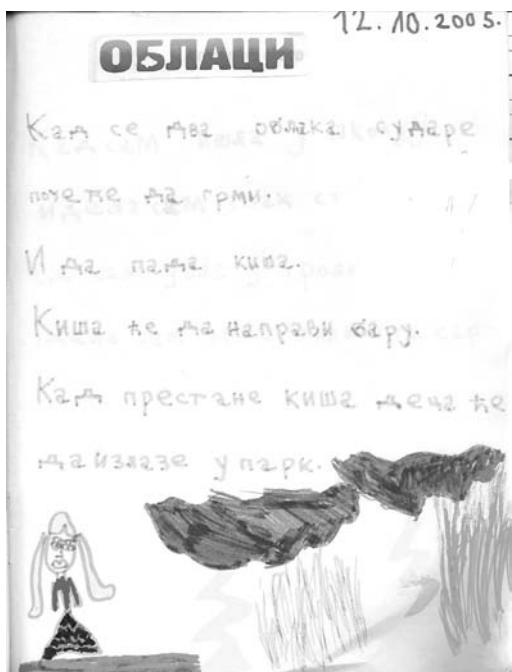
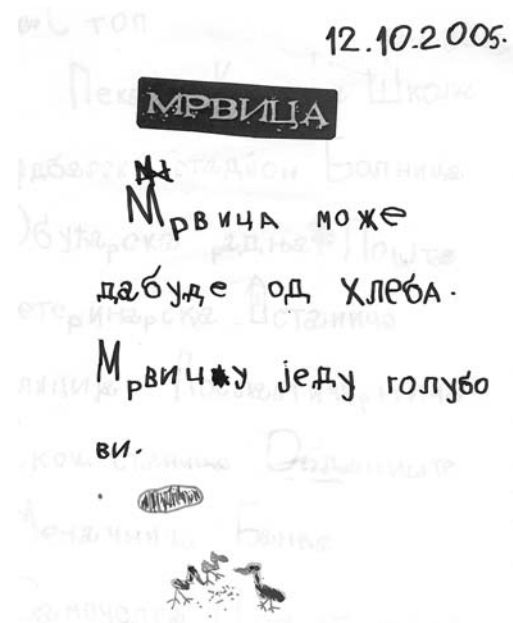
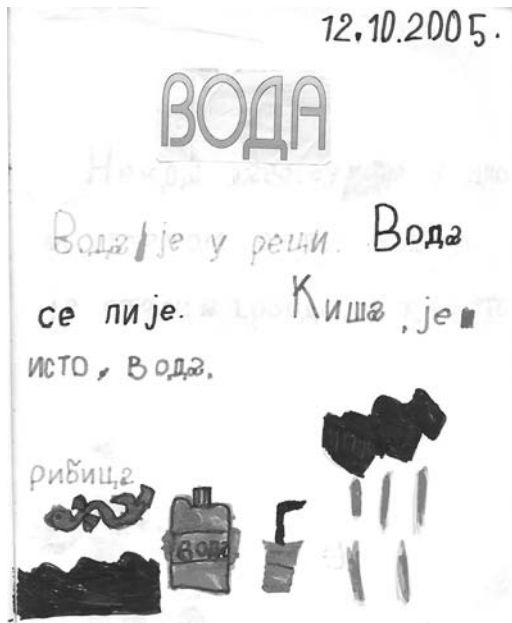
Ученици самостално смишљају и записују реченице, а онда их читају.

Затим, према сопственом избору, цртају и/или пишу о томе шта би желели да буду кад порасту, а онда то читају.

28. РЕЧИ И ИЗРАЗИ ИСЕЧЕНИ ИЗ ШТАМПЕ (НАСЛОВ)

(стр. 44–45)

Примери дечјих радова

За овај час учитељ припрема речи исечене из новина и часописа. Учитељ бира именице које су деци познате и интересантне. Сваки ученик добија различиту именицу и задатак да проба да је прочита. Учитељ проверава да ли је сваки ученик разумео реч коју је прочитао, а затим неколико њих смисли две-три реченице или краћу причу у вези са добијеним појмом. Следи индивидуално смишљање и записивање реченица. Читање реченица.

29. ЗООЛОШКИ ВРТ

(стр. 46–47)

Кратак разговор о томе ко је био у зоолошком врту и шта је тамо видео...

На стр. 44 посматрамо слику зоолошког врта из којег су неке животиње „побегле“.

Упућујемо ученике на прилог бр. 2 у којем се налазе сличице животиња које треба да залепе на одговарајућа места (тј. сместе у одговарајући кавез).

Ученици самостално смишљају и записују реченице/причу, а онда то читају.

Следи самосталан рад на повезивању назива (делова животиња).

30. МОГУЋИ НАСЛОВИ – ИЗЕНАЂЕЊЕ, РАДОСТ, СРЕЋА, ПОКЛОН...

(стр. 48–49)

Говорна вежба помоћу слике.

Ученици први пут сами смишљају наслов своје приче и записују га.

Следи писање приче, читање те приче и цртање.

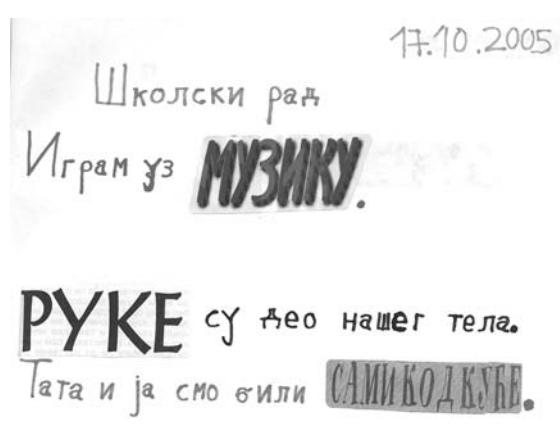
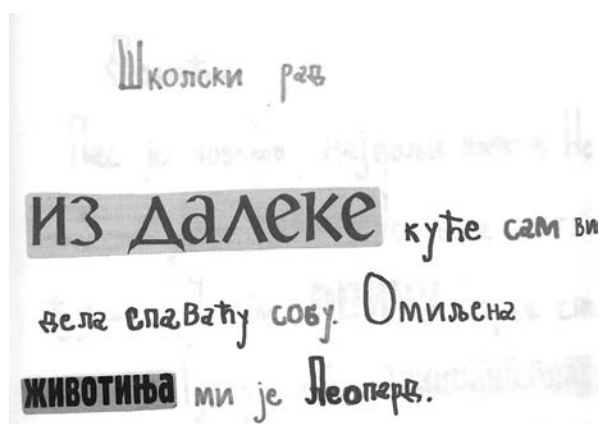
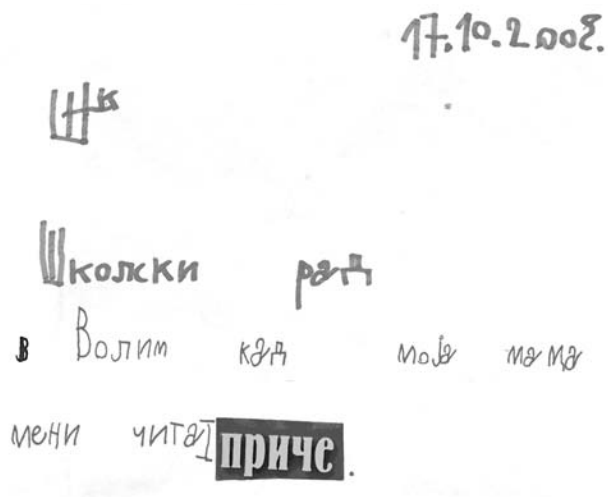
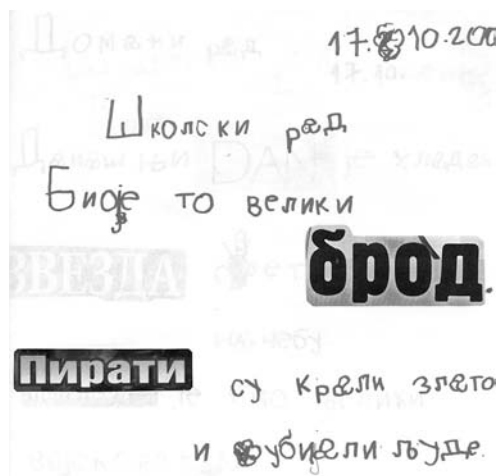
После тога је на реду проналажење скривене речи.

7. НЕДЕЉА

31. КОМПОНОВАЊЕ РЕЧЕНИЦА СА РЕЧИМА ИСЕЧЕНИМ ИЗ ШТАМПЕ

(стр. 50–51)

Примери дечјих радова

За овај час учитељ треба да припреми речи/делове реченица које су исечене из часописа и новина, а одабране тако да само у реченицама могу да имају пун смисао. Речи/делови реченица треба да буду познати деци, јасно написани ћиричним словима и то разним фонтовима.

Учитељ показује ученицима реч „Поклон“ (написану великим почетним словом). Кроз разговор учитељ наводи ученике на закључак да је то реч. Чему служе речи? (Речи служе за састављање реченица.) Хајде да реч „Поклон“ сместимо у једну реченицу. Будући да је реч „Поклон“ написана великим почетним словом, треба навести ученике да закључе да ћемо тако написану реч сместити на почетак реченице.

Учитељ лепо реч „Поклон“ на таблу, а затим наводи ученике на то да треба да саставе реченицу – **Поклон је занимљив.**

Затим учитељ поново показује реч „поклон“ – овог пута написану малим словима. Анализирати реч „поклон“ на сличан начин као и претходну реч, а онда је поставити на крај реченице – **Волим када добијем поклон.**

Ученицима се поново показује реч „поклон“, такође написана малим словима. Анализирати је на сличан начин као и претходне речи, па је поставити у средину реченице: **Тај поклон ме је највише обрадовао.** (Комплетно објашњење треба да траје 10 минута.)

Стр. 48 – читање реченица и констатовање да су исте као на табли.

Закључити да реч „поклон“ изгледа као да је из новина. Данас ћемо се играти и смештати речи из новина у реченице. Писање наслова – **Играмо се речима.**

Учитељ дели ученицима речи (при избору води рачуна о могућностима и особеностима сваког ученика), а они самостално састављају реченице. Ученик који заврши задатак из кутије ће, уз помоћ учитеља (ненаметљивом сугестијом), бирати речи и састављати нове реченице, те ће их прочитати.

32. ПАНТОМИМА/ПРОЧИТАО САМ

(стр. 52)

Час почињемо тако што ученици читају оно што су протеклих дана записивали на стр. 50. Када прочитају натпис, учитељ тражи од њих да објасне где су га видели, шта тај натпис значи итд. (трајање највише 15 минута).

Други део часа – ПАНТОМИМА

Учитељ објашњава шта је то пантомима и како се она игра (тако што један ученик добије листић са реченицом, прочита је у себи и изведе записану радњу пред целим одељењем. Остали ученици погађају шта је то што он ради).

Учитељ треба да припреми онолико цедуља колико ученика има у одељењу.

На свакој цедуљи написано је шта дете треба да опонаша. При избору сваке цедуље учитељ треба да води рачуна о тежини реченице коју дете треба да прочита, као и о тежини радње коју треба да изведе.

Ученик треба самостално да прочита реченицу и изведе радњу пантомимом пред одељењем. Остали ученици погађају оно што он изводи.

Уколико дете не може да се снађе само, учитељ му помаже охрабрујући га.

Припремите листиће са следећим реченицама (Прилози 2а и 2б).

33. РЕД РЕЧИ У РЕЧЕНИЦИ

(стр. 53)

Понављање:

- велико слово се пише на почетку реченице
- тачка се пише на крају реченице.

Ред речи у реченици

Учитељ на три примера показује ученицима како се правилно распоређују речи у реченици.

Пример:

Учитељ објашњава ученицима да је дунуо ветар и помешао речи у реченицама. Задатак је да се речи поново правилно распореде. Стога изводи три ученика. Сваки извлачи по једну цедуљу. Њихов задатак је да прочитају реч коју су добили, а затим да покушају да саставе реченицу тако што ће се правилно поређати. Ученици треба заједно да прочитају реченицу.

Преостале две реченице треба обрадити на исти начин.

- Пчеле праве мед.
- Меда се слади медом.
- Пчеле чувају мед у кошници.

Ученици отварају уџбеник (стр. 53) и пишу наслов – *Ред речи у реченици*, а затим добијају задатак да речи (из ученичког прилога 3) правилно распореде и залепе на предвиђено место и тако добију реченице.

Ученици читају реченице. Затим добијају задатак да у низовима речи пронађу правилно написане речи – крушка, чоколада.

34. БАЈКА

(стр. 54–55)

Говорна вежба на основу слике.

Разговарати о следећем:

- како бајке почињу (*Био једном један...*)
- о ликовима из бајки
- о местима на којима се прича одвија
- о њиховој омиљеној бајци
- о томе ко им је читао/причао бајке.

Следи читање натписа и именовање осталих појмова са слике.

Ученици усмено објашњавају своје асоцијације на одређене појмове из бајки.

Нпр. **Вук је**/појео **Црвенкапу**/гладан/опасан...

- Краљ...
- Краљица...
- Принцеза...
- Принц...
- Змај/аждаја...
- Иза седам брда...

Записивање наслова – *Бајке*.

Ученици самостално састављају и записују реченице, а онда их читају.

На крају се бавимо илустровањем.

35. БИБЛИОТЕКА (УЧЛАЊЕЊЕ)

(стр. 56–57)

Овај час би било пожељно припремити раније (чланске карте за библиотеку) и организовати га у школској библиотеци, ако за то у школи има услова.

По доласку у библиотеку ученици се упознају са библиотекарском. Следи кратко упознавање са начином рада у библиотеци. Ученици читају натписе с полица, као и наслове појединих књига.

Упоредивање слике из уџбеника (стр. 56) са правом библиотеком.

Ученици читају натписе из уџбеника и решавају загонетке из књиге.

Писање наслова – *У библиотеци.*

Рад у уџбенику (стр. 57); ученици читају оно што су написали.

На крају часа ученици добијају чланске карте и изнајмљују књигу која је примерена њиховом узрасту.

Ако нема услова да се час организује у библиотеци, час организовати као говорну вежбу помоћу слике.

8. НЕДЕЉА

36. СВЕМИР

(стр. 58–59)

Говорна вежба на основу слике. (Ученике навести да размишљају о задатку који ће писати – *Замишљено путовање у свемир.*)

Читање онога што је написано.

Објашњење значења непознате речи (*лансирати*) и разговор о томе шта је речник и чему он служи.

Читање занимљивости.

Самосталан рад на писању кратке приче о замишљеном путовању у свемир и читање прича.

Решавање задатка у ракети.

37. СУПРОТНОСТИ

(стр. 60–61)

На примерима из учионице тражити од ученика да пронађу неке супротности (*деца – дечак/девојчица; коса – дугачка/кратка, светла/тамна; горе/доле* и сл.).

Извођење говорне вежбе на основу слике, са акцентом на приказаним супротностима. Следи читање и објашњење песме *Разлика*.

Самосталан рад ученика (стр. 61).

38. АУДИО-ВИЗУЕЛНА СРЕДСТВА

(стр. 62–63)

Говорна вежба на основу слике. Читање натписа. Акценат се ставља на то које од приказаних апарата ученици најчешће користе, које највише воле да користе и зашто.

Ако за то постоји могућност у школи, било би пожељно да учитељ неке од апарата донесе на час и покаже како раде.

Самосталан рад ученика (стр. 63).

Читање радова које су написали ученици.

39. ШТА ЗНАЧЕ ОВЕ РЕЧИ

(стр. 64–65)

Ученици читају речи и укратко објашњавају њихово значење (стр. 64).

Добијају задатак да самостално прочитају речи, напишу њихово значење и нацртају то што оне означавају.

Учитељ подстиче ученике и ненаметљиво помаже онима којима је помоћ потребна.

Читање радова које су написали ученици.

40. ПРИЧА СА ИЗОСТАВЉЕНИМ РЕЧИМА – НАЛЕПНИЦЕ

(стр. 66–67)

Понављање:

- писање великог слова на почетку реченице
- писање тачке на крају реченице
- редослед речи у реченици.

Ученици треба да покушају да прочитају причу. Установиће да неке речи недостају. Пронаћи ћемо их у прилогу за ученике бр. 4.

Поново читамо реченице, проналазимо одговарајућу реч из прилога и лепимо је на предвиђено место. Читамо причу још једанпут, а затим ученици самостално читају питања и одговарају на њих. Подстаћи ученике на то да одговоре на питања пуном реченицом. На једном примеру треба објаснити шта то значи одговорити пуном реченицом.

Читање одговора које су дали ученици.

Самосталан рад ученика (стр. 67), а затим читање.

Редни број часа	Редни број часа по етапи	III ЕТАПА
41.	1.	<p>Подела радних свезака за писање писаних слова <i>Пишем, пишем; Азбука</i> – упознавање; обрада текста <i>Пчеле</i> – Добрица Ерић; фриз; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Упознавање с новим уџбеницима – <i>Пишем, пишем</i> и <i>Чудна ми чуда</i> (боја, симбол). • Ученике упућујемо на уџбеник <i>Пишем, пишем</i> – уз објашњење да ће у њему писати пенкалом. • Читање <i>Азбуке</i>. (Све три активности треба да трају до 10 минута.) • Упознавање с радом у уџбенику <i>Чудна ми чуда</i>. Објаснити ученицима на који ће начин бирати и радити диференциране задатке и фризове (током рада са ученицима користити реч <i>шаре</i>). У овом уџбенику ученици ће писати фломастерима. • Читање текста <i>Пчеле</i> (читаће неколико ученика); кратак разговор о тексту. • Рад на фризовима. • Рад на диференцираним задацима.
42.	2.	<p>Обрада песме <i>Куца каже</i> – народна песма; фриз; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – <i>Миш, Мачка</i> – шаљиве народне питалице (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање песме <i>Куца каже</i>; разговор; објашњење симбола за речник. • Рад на фризовима. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • Домаћи задатак.
43.	3.	<p>Обрада текста <i>На мору</i> – аутори; фриз; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – састављање речи и реченица на основу дате слике (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>На мору</i>; разговор. • Рад на фризовима. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • Домаћи задатак.
44.	4.	<p>Прва група писаних слова за читање (<i>Пишем, пишем</i>); <i>Иза сваког имена тајна је скривена</i>; фриз (<i>Чудна ми чуда</i>); домаћи задатак (<i>Пишем, пишем</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ученицима објашњавамо да ћемо почети са упознавањем писаних слова тако што ћемо их најпре само читати. • Читање прве групе писаних слова, упоређивање са штампаним словима. • Читање речи написаних писаним словима. (Све треба да траје до 20 минута.) • Разговор о именима и читање (<i>Чудна ми чуда</i>). • Рад на фризовима. • Самосталан рад на задатку; читање ученичких радова. • Домаћи задатак.
45.	5.	<p>Писана слова – читање реченица (<i>Пишем, пишем</i>); обрада текста <i>Сановник</i> – Драган Лукић; фриз; домаћи задатак – рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање реченица. • Самосталан рад на задатку. • Рад на фризовима. (Све треба да траје до 15 минута.)

Редни број часа	Редни број часа по етапи	III ЕТАПА
46.	6.	<ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Сановник</i>; разговор. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • Домаћи задатак – фризови. <p>Обрада текста <i>Заврзлама</i> – Мирослав Антић; фриз; домаћи задатак – фриз; брзалица; текст <i>Бекство</i> – илустровање (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Заврзлама</i>; разговор. • Рад на фризовима. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • Домаћи задатак – текст <i>Бекство</i> и фризови.
47.	7.	<p>Друга група писаних слова за читање; фриз (<i>Пишем, пишем</i>); разбрајалица <i>Еци, пеци, пец</i>; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – фризови (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање друге групе писаних слова, упоређивање са штампаним словима. • Читање текстова <i>Шири, шири и Игра у парку</i> – написаних писаним словима. • Рад на фризу. (Све треба да траје око 15 минута.) • Читање разбрајалице <i>Еци, пеци, пец</i> (<i>Чудна ми чуда</i>). • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • За домаћи задатак – фризови.
48.	8.	<p>Обрада текста <i>Мрав</i> – Т. Агајев; фриз; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Мрав</i>; разговор. • Рад на фризу. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова.
49.	9.	<p>Писана слова за читање – текст <i>Пекмез</i>; фриз (<i>Пишем, пишем</i>); текст <i>Рецепт за пекмез</i> – аутори; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Пекмез</i>, написаног писаним словима. • Самосталан рад на задатку. • Рад на фризовима (<i>Пишем, пишем</i>). (Све треба да траје око 15 минута.) • Читање текста <i>Рецепт за пекмез</i>. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова.
50.	10.	<p>Обрада песме <i>Гозба</i> – Мирослав Антић; загонетка; фриз; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>); домаћи задатак – научити напамет песму <i>Гозба</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање песме <i>Гозба</i>; разговор. • Загонетка. • Рад на фризовима. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • Домаћи задатак – научити песму напамет.
51.	11.	<p>Рецитовање песме <i>Гозба</i>; трећа група писаних слова за читање; фриз; домаћи задатак – загонетка <i>лопта</i> (<i>Пишем, пишем</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Рецитовање песме <i>Гозба</i>. • Читање треће групе писаних слова, упоређивање са штампаним словима.

Редни број часа	Редни број часа по етапи	III ЕТАПА
		<ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Лопта</i>. • Рад на фризовима. • Домаћи задатак – решавање загонетке.
52.	12.	<p>Обрада текста <i>Јежић</i> – Т. Агајев; загонетка <i>јежић</i>; фриз; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – текст <i>Јеж</i> – задатак и илустровање.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Јежић</i>; разговор. • Загонетка. • Рад на фризовима. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • Домаћи задатак – текст <i>Јеж</i>.
53.	13.	<p>Писана слова – читање народних изрека; фриз; домаћи задатак – илустровање загонетке <i>очи (Пишем, пишем)</i>; народне изреке <i>Каже се...</i>; домаћи задатак – фриз (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање изрека написаних писаним словима. • Рад на фризовима. • Домаћи задатак – илустровање загонетке (<i>Пишем, пишем</i>). (Све треба да траје до 15 минута.) • Читање и објашњење изрека (<i>Чудна ми чуда</i>). • Домаћи задатак – фризови (<i>Чудна ми чуда</i>).
54.	14.	<p>Обрада текста <i>Тежак задатак</i> – шала; фриз; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Тежак задатак</i>; разговор о тексту (приликом разговора направити посебан осврт на шаљивост у тексту). • Рад на фризовима. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова.
55.	15.	<p>Четврта група слова за читање; задатак; фриз (<i>Пишем, пишем</i>); обрада текста <i>Пада снег</i> – Петар Стокић; фриз; домаћи задатак – рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање последње групе писаних слова, упоређивање са штампаним словима. • Читање текста <i>Зима</i>, написаног писаним словима. • Самосталан рад на задатку. • Рад на фризовима (<i>Пишем, пишем</i>). (Све треба да траје до 30 минута.) • Читање текста <i>Пада снег</i>; разговор о тексту (<i>Чудна ми чуда</i>). • Загонетка. • Рад на фризовима. • Домаћи задатак – рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова.
56.	16.	<p>Заједничко препричавање текста <i>Незгода</i> – дечји рад; домаћи задатак – фриз (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Незгода</i>; разговор о тексту. • Усмено препричавање (уз помоћ питања која поставља учитељ). • Заједничко препричавање и исписивање текста на табли/графо-фолији. • Преписивање препричаног текста. • Домаћи задатак – рад на фризовима.

Редни број часа	Редни број часа по етапи	III ЕТАПА
57.	17.	<p>Писана слова за читање – текст <i>Свет</i> – Душан Радовић; фриз (<i>Пишем, пишем</i>); обрада текста <i>Цвећар</i> – Лаза Лазивић; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – фриз (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Свет</i>, написаног писаним словима. • Читање имена написаних писаним словима. • Рад на фризовима (<i>Пишем, пишем</i>). (Све треба да траје до 15 минута.) • Читање текста <i>Цвећар</i>; разговор о тексту (<i>Чудна ми чуда</i>). • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • Домаћи задатак – фризови (<i>Чудна ми чуда</i>).
58.	18.	<p>Писана слова за читање – текст <i>Вук</i> – Ј. Тајц; задатак; фриз (<i>Пишем, пишем</i>); допуњалка <i>вук</i>; илустровање; домаћи задатак – фриз (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Вук</i>, написаног писаним словима. • Самосталан рад на задатку. • Рад на фризовима (<i>Пишем, пишем</i>). (Све треба да траје око 30 минута.) • Читање допуњалке <i>вук</i> и допуњавање; илустровање (<i>Чудна ми чуда</i>). • Домаћи задатак – фризови (<i>Чудна ми чуда</i>).
59.	19.	<p>Писана слова за читање – текст <i>Мали Брата</i> – Ј. Ј. Змај; загонетка – <i>сат</i>; фриз (<i>Пишем, пишем</i>); обрада текста <i>Сат млађег брата</i> – Ђуро Дамјановић; фриз; домаћи задатак – рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Мали брата</i>, написаног писаним словима. • Загонетка. • Рад на фризовима (<i>Пишем, пишем</i>). (Све треба да траје око 25 минута.) • Разговор о сатовима са слике (<i>Чудна ми чуда</i>). • Читање текста <i>Сат млађег брата</i>; разговор. • Рад на фризовима. • Домаћи задатак – рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).
60.	20.	<p>Обрада текста <i>Слон и миш</i> – шала; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – фриз (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Слон и миш</i>; разговор о тексту. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • Домаћи задатак – рад на фризовима.
61.	21.	<p>Писана слова за читање – текст <i>Колико је пет и један</i> – индијска народна прича; фриз и прва четири фриза са следеће стране (<i>Пишем, пишем</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Колико је пет и један</i>, написаног писаним словима. • Рад на фризовима (стр. 16) и прва четири фриза са следеће стране (<i>Пишем, пишем</i>).
62.	22.	<p>Обрада текста <i>Лисица пред судом</i> – Ђани Родари; фриз; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>); домаћи задатак – урадити последња четири фриза (<i>Пишем, пишем</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Лисица пред судом</i>; разговор о тексту (<i>Чудна ми чуда</i>). • Рад на фризовима. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • Домаћи задатак – урадити последња четири фриза (стр. 17).

Редни број часа	Редни број часа по етапи	III ЕТАПА
63.	23.	<p>Обрада текста <i>Кактус који рађа бомбоне</i> – В. Кротов; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – песма <i>Бомбона</i> – илустровати је и научити напамет (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Кактус који рађа бомбоне</i>; разговор о тексту (<i>Чудна ми чуда</i>). • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • Домаћи задатак – научити песму <i>Бомбона</i> напамет, илустровати је.
64.	24.	<p>Рецитовање песме <i>Бомбона</i>; први час писања писаним словима (<i>Пишем, пишем</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Рецитовање песме <i>Бомбона</i>. • Први час писања писаним словима (<i>Пишем, пишем</i>). • Објаснити ученицима да смо већ научили да пишемо означена мала писана слова цртајући шаре. Од данас почињемо стварно да пишемо писаним словима. • Читање написаних речи. • Писање означених речи. • Писање реченица и речи (стр. 19); читање реченица.
65.	25.	<p>Прва група писаних слова <i>И, Ш, П, Т</i> (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – текст <i>Чоколада</i>; рад на задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обрада прве групе писаних слова <i>И, Ш, П, Т</i> (<i>Пишем, пишем</i>). • Писање слова, речи и реченица. • Читање реченица. • Домаћи задатак – текст <i>Чоколада</i> (<i>Чудна ми чуда</i>).
66.	26.	<p>Прича према низу слика <i>Мрав и трешња</i> – говорна и писмена вежба.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Говорна вежба на основу низа слика. • Самосталан рад на писању приче. • Читање прича.
67.	27.	<p>Друга група писаних слова <i>А, Л, М, В</i> (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – текст <i>Кућа у кући у кући</i> – В. Кротов; задаци (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обрада друге групе писаних слова <i>А, Л, М, В</i> (<i>Пишем, пишем</i>). • Писање слова, речи и реченица. • Читање реченица. • Домаћи задатак – текст <i>Кућа у кући у кући</i> (<i>Чудна ми чуда</i>).
68.	28.	<p>Обрада текста <i>Модеран Снешко</i> – Драгиша Пењин; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – цртање <i>Снешка</i> (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Модеран Снешко</i>; разговор о тексту. • Рад на диференцираним задацима. • Домаћи задатак – цртање <i>Снешка</i> (<i>Чудна ми чуда</i>).
69.	29.	<p>Трећа група писаних слова <i>З, О, Е</i> (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – напиши реченице правилним редом (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обрада треће групе писаних слова <i>З, О, Е</i> (<i>Пишем, пишем</i>). • Писање слова, речи и реченица. • Читање реченица. • Домаћи задатак – преписати реченице правилним редом (<i>Чудна ми чуда</i>).

Редни број часа	Редни број часа по етапи	III ЕТАПА
70.	30.	<p>Заједничка писмена вежба <i>Рукавице</i> (описивање предмета); цртање (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Говорна вежба – учитељ за овај час може да припреми разне врсте рукавица: вунене, кожне, гумене, свилене, чипкане, хируршке, голманске... • Заједничко описивање рукавица (најбоље је да то буду зимске рукавице). • Писање састава. • Преписивање. • Читање. • Илустровање.
71.	31.	<p>Четврта група писаних слова <i>Ј, С, Ч</i>; ребуси; испреметана слова (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – решавање укрштенице (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обрада четврте групе писаних слова <i>Ј, С, Ч</i> (<i>Пишем, пишем</i>). • Писање слова, речи и реченица. • Читање реченица. • Решавање ребуса. • Домаћи задатак – укрштеница (<i>Чудна ми чуда</i>).
72.	32.	<p>Писана слова која смо научили; задаци (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – обој миша онако како је написано (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писана слова која смо научили... • Читање и преписивање текста <i>Маче Маза</i>. • Самосталан рад на задацима (<i>Пишем, пишем</i>). • Домаћи задатак – обој миша (<i>Чудна ми чуда</i>).
73.	33.	<p>Обрада текста <i>Поледица</i> – Момчило Тешкић; задаци; илустровање (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Поледица</i>; разговор о тексту. • Рад на задатку. • Читање одговора. • Илустровање текста у пет слика.
74.	34.	<p>Обрада групе писаних слова <i>Г, г, У, у</i> (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – текст <i>Путовање</i> – Драгомир Ђорђевић; задатак (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обрада групе писаних слова <i>Г, г, У, у</i> (<i>Пишем, пишем</i>). • Писање слова и речи. • Преписивање текста. • Домаћи задатак – текст <i>Путовање</i> (<i>Чудна ми чуда</i>).
75.	35.	<p>Читање и анализа домаћег задатка; <i>Играмо се речима</i> (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање и анализа домаћег задатка <i>Путовање</i> (први домаћи задатак). • Језичка игра (<i>Чудна ми чуда</i>) – на крају часа или за домаћи задатак, према одлуци учитеља.
76.	36.	<p>Обрада групе писаних слова <i>Н, н, Р, р</i> (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – текст <i>Море</i> – Раша Пекић; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обрада групе писаних слова <i>Н, н, Р, р</i> (<i>Пишем, пишем</i>). • Писање слова и речи.

Редни број часа	Редни број часа по етапи	III ЕТАПА
		<ul style="list-style-type: none"> • Преписивање текста. • Ребус. • Домаћи задатак – текст <i>Море (Чудна ми чуда)</i>.
77.	37.	<p>Обрада текста <i>Хлеб</i> – Владимир Андрић; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Хлеб</i>; разговор о тексту. • Допуњавање реченица (<i>Шта ко ради</i>). • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • Загонетка.
78.	38.	<p>Обрада групе писаних слова <i>Б, б, Љ, љ (Пишем, пишем)</i>; домаћи задатак – текст <i>Зечја посла</i> – Павле Јанковић Шоле; задаци (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обрада групе писаних слова <i>Б, б, Љ, љ (Пишем, пишем)</i>. • Писање слова и речи. • Решавање ребуса у наслову текста. • Преписивање текста. • Самосталан рад на задатку; читање одговора. • Домаћи задатак – текст <i>Зечја посла (Чудна ми чуда)</i>.
79.	39.	<p>Обрада текста <i>Лав и миш</i> – Езоп; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – препричавање текста <i>Лав и миш</i> помоћу слика (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Лав и миш</i>; разговор о тексту. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • Домаћи задатак – препричавање текста помоћу слика.
80.	40.	<p>Обрада групе писаних слова <i>Д, д, К, к (Пишем, пишем)</i>; домаћи задатак – информативни текст; обој дугу (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обрада групе писаних слова <i>Д, д, К, к (Пишем, пишем)</i>. • Писање слова и речи. • Преписивање текста. • Загонетка. • Језичка игра. • Домаћи задатак – <i>Дугине боје (Чудна ми чуда)</i>.
81.	41.	<p>Говорна вежба <i>Нова година</i> (слика); задаци; цртање јелке (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Говорна вежба на основу слике <i>Нова година (Чудна ми чуда)</i>. • Рад на задацима. • Читање.
82.	42.	<p>Обрада групе писаних слова <i>Њ, њ, Ц, ц (Пишем, пишем)</i>; домаћи задатак – текст <i>Песма Београду</i>; задаци (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обрада групе писаних слова <i>Њ, њ, Ц, ц (Пишем, пишем)</i>. • Писање слова и речи. • Преписивање текста. • Занимљивост – објашњење. • Домаћи задатак – текст <i>Београд (Чудна ми чуда)</i>.

Редни број часа	Редни број часа по етапи	III ЕТАПА
83.	43.	<p>Информативни текст о Божићу – аутори; обрада народне песме <i>Божић штапом бата</i>; допуњалка; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разговор о Божићу. • Читање информативног текста <i>Божић</i>; разговор о тексту. • Читање песме <i>Божић штапом бата</i>; разговор о песми. • Допуњалка. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова.
84.	44.	<p>Обрада текста <i>Ау, што је школа згодна</i> – Љубивоје Ршумовић; загонетке; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – решавање ребуса (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Ау, што је школа згодна</i>; разговор о тексту. • Загонетке. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • Домаћи задатак – ребуси.
85.	45.	<p>Обрада текста <i>Цврчак и мрав</i> – Лафонтен; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – објасни изреке; загонетка (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Цврчак и мрав</i>; разговор о тексту. • Нешто за радознале. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • Домаћи задатак – објасни народне изреке и реши загонетку.
86.	46.	<p>Обрада групе писаних слова <i>Х, х, Ж, ж</i> (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – <i>Зимске ТВ вести</i>; задаци (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обрада групе писаних слова <i>Х, х, Ж, ж</i> (<i>Пишем, пишем</i>). • Писање слова и речи. • Преписивање текста. • Читање информативног текста <i>Да ли знаш</i> (пожељно је прочитати текст пре преписивања). • Домаћи задатак – прича на основу слика: <i>Зимске ТВ вести</i>; задаци (<i>Чудна ми чуда</i>).
87.	47.	<p>Обрада текста <i>Свети Сава и ђаци</i> – народна прича; рад на диференцираним задацима; домаћи задатак – пронађи и прочитај још неку причу или песму о светом Сави (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Свети Сава и ђаци</i>; разговор о тексту. • Славна личност. • Занимљивост. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова. • Домаћи задатак.
88.	48.	<p>Обрада групе писаних слова <i>Ђ, ђ, Ф, ф</i> (<i>Пишем, пишем</i>); домаћи задатак – тема – <i>Да имам чаробни ћилим</i> (<i>Чудна ми чуда</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обрада групе писаних слова <i>Ђ, ђ, Ф, ф</i> (<i>Пишем, пишем</i>). • Писање слова и речи. • Преписивање текста. • Домаћи задатак – <i>Да имам чаробни ћилим</i> (<i>Чудна ми чуда</i>).

Редни број часа	Редни број часа по етапи	III ЕТАПА
89.	49.	Обрада текста <i>Нема за мачке школе</i> – Григор Витез; допуњалка; рад на диференцираним задацима (<i>Чудна ми чуда</i>). <ul style="list-style-type: none"> • Читање текста <i>Нема за мачке школе</i>; разговор о тексту. • Допуњалка. • Рад на диференцираним задацима; читање ученичких радова.
90.	50.	Последња писана слова <i>Ђ, ђ, Џ, џ</i> ; домаћи задатак – <i>Похвали се некоме кога волиш (Пишем, пишем)</i> . <ul style="list-style-type: none"> • Обрада групе писаних слова <i>Ђ, ђ, Џ, џ (Пишем, пишем)</i>. • Писање слова и речи. • Преписивање текста. • Илустровање. • Домаћи задатак – <i>Научио сам писана слова</i>.

Обавезни текстови за први разред, предвиђени Планом и програмом.

Напомена: Већина текстова има диференциране задатке, али има и изузетака.

Током ове етапе почињемо са коришћењем свеске.

Приликом цртања „шара“, ученицима увек треба нагласити од ког слова или речи „цртамо шару“. На тај начин се, према комплексном поступку, усвајају прва писана слова.

У приручнику би требало преправљати сва одговарајућа слова у писана (почевши од 65. часа, па све до 90. часа).

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
91.	1.	<p>Обрада текста <i>Како је лепо знати читати</i> – Валентин Берестов; домаћи задатак.</p> <ul style="list-style-type: none"> Упознавање са новим уџбеником, начином рада и начином коришћења свеске. Објаснити ученицима који им знак говори да одговор треба да напишу у свесци. Упутити ученике на страницу 4 у књизи на којој треба да записују наслове књига и прича које су прочитали или желе да прочитају. <p>Организација обраде текста према комплексном поступку током IV етапе (у наредним сценаријима, уместо комплетне структуре обраде текста, користимо израз читање и рад на тексту).</p> <p>Учитељ може да користи и неки други модел обраде текста уколико жели.</p> <p>Обрада текста <i>Како је лепо знати читати</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> емоционално-интелектуална припрема – укрштеница (стр. 3) најава наставне јединице изражајно читање исказивање непосредног доживљаја текста детаљна анализа, план и синтеза текста препричавање вежбе читања самосталан стваралачки рад ученика у вези са текстом домаћи задатак
92.	2.	<p style="text-align: center;">ЖАБА ЧИТА НОВИНЕ</p> <p>Обрада песме <i>Жаба чита новине</i> – Ј. Ј. Змај; домаћи задатак – научити песму напамет.</p> <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – кратка говорна вежба на основу слике киоска с новинама. Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. Објаснити појмове <i>песма</i> и <i>стих</i>.
93.	3.	<p>Рецитовање песме <i>Жаба чита новине</i>; домаћи задатак – текст <i>Испреметани стихови</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ученици рецитију песму. Учитељ треба да похвали све ученике како су добро научили песму напамет. Следи разговор о томе шта значи лепо и изражајно рецитовати. Рецитовање – вежбе рецитовања према упутствима у уџбенику. Домаћи задатак.
94.	4.	<p>Обрада текста <i>Зец и вук</i> – Тома Славковић.</p> <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – разговор о вуку и зецу (какве су те животиње у природи). Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. Објаснити појмове <i>прича</i> и <i>место радње</i>.
95.	5.	<p>Речи са супротним значењем; домаћи задатак – прича према низу слика.</p> <ul style="list-style-type: none"> Пронаћи у учионици међу предметима или децом одређене супротности, односно речи са супротним значењем. На пример кроз игру – ја стојим – ви седите; ја жмурим – ви гледате; ја сам напољу – ви сте унутра и сл.

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
		<ul style="list-style-type: none"> • Рад на задацима из уџбеника. • Домаћи задатак.
96.	6.	<p>Обрада текста <i>Петао и боје</i> – народна прича; домаћи задатак – допуњалка.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – наше омиљене боје. • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Објаснити појам <i>главни лик</i>. • Домаћи задатак.
97.	7.	<p>Обрада текста <i>Хвалисави зечеви</i> – Десанка Максимовић.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – разговор о томе шта ученици знају о зецу. Унутар обриса зеца уписати што више речи које асоцирају на зеца (дуге уши, брз, шаргарепа и слично). • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Објаснити појам <i>строфа</i>.
98.	8.	<p>Обрада текста <i>Десет гушчића</i> – украјинска народна прича.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – сетити се неке одељенске анегдоте када неко није послушао савет учитељице. Водити рачуна о томе да анегдота има шаљив призвук. • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника.
99.	9.	<p>Обрада текста <i>Мудри дедица</i> – народна прича; домаћи задатак.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – разговор о појму <i>мудар</i>. • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Објашњење појма <i>време радње</i>. • Домаћи задатак.
100.	10.	<p>Обрада текста <i>Како корњаче уче</i> – Гвидо Тартаља; домаћи задатак – текст <i>Пачја школа</i> – Ј. Ј. Змај.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – разговор на тему: Да ли ти се десило да би током часа више волео да радиш нешто друго уместо да учиш? Шта? • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Домаћи задатак – текст <i>Пачја школа</i> – Ј. Ј. Змај.
101.	11.	<p>Речи са сличним значењем; домаћи задатак – текст <i>Пас и мачка</i> – Л. Филипова.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – ребуси <i>кућа</i> и <i>дом</i> уз објашњење да су то речи које се различито пишу, а исто значе. • Рад на задацима у уџбенику. • Систематизација научених појмова – <i>Сети се шта смо научили...</i> • Домаћи задатак.
102.	12.	<p>Избор из поезије – Ј. Ј. Змај</p> <p>Напомена: За обраду лектире по овом плану издвојен је један час. Препоручује се да се лектира ради два часа. Предложене активности: рецитовање, драматизација, препричавање, изражајно читање и сл. Сматрамо да у овом узрасту нема сврхе да ученици добију лектуру као домаћи задатак (да је прочитају код куће).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прочитати две до три песме Ј. Ј. Змаја (по избору учитеља). • Објаснити шта то значи бити славна личност и зашто је Ј. Ј. Змај славна личност.

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
		<ul style="list-style-type: none"> • Читање осталих песама уз објашњење да је Ј. Ј. Змај најчешће писао о деци, животињама и о природи. Груписање песама према теми.
103.	13.	<p style="text-align: center;">ИГРА</p> <p>Обрада текста <i>Игра</i> – Арсен Диклић; домаћи задатак – текст <i>Кројачица и маказе</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – одиграти са ученицима њихову омиљену игру. • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Домаћи задатак – текст <i>Кројачица и маказе</i>.
104.	14.	<p>Обрада текста <i>Неће увек да буде први</i> – Александар Поповић.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – разговор са ученицима о позоришту и њиховом искуству с позориштем. • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. <p>Напомена: Драматизација се може извести на следећем часу, по жељи учитеља.</p>
105.	15.	<p>Обрада текста <i>Мати</i> – Ј. Ј. Змај; домаћи задатак – текст <i>Бака и они други</i> – Влада Стојиљковић.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – разговор о томе ко се о ученицима у породици највише брине и како они то препознају, осећају и доживљавају. • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Домаћи задатак – текст <i>Бака и они други</i> – Влада Стојиљковић.
106.	16.	<p>Писање великог слова</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање и разговор о тексту. • Учити да су нека велика слова написана различитим бојама. Анализирати речи које су написане великим словом у боји. • Постављање правила: <i>Велико слово пишемо...</i> (прочитати из уџбеника). • Рад на задацима из уџбеника. • Домаћи задатак учитељ бира према саставу и склоностима одељења.
107.	17.	<p>Обрада текста <i>Четири девојчице</i> – Драган Лукић; домаћи задатак – текст <i>Веверичин поклон</i> – Гвидо Тартаља.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – разговор о томе у којим кућним пословима ученици учествују и које предмете користе при раду. • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Домаћи задатак – текст <i>Веверичин поклон</i> – Гвидо Тартаља.
108.	18.	<p>Обрада текста <i>Поштовани суседе</i> – Андреј Усачов; домаћи задатак – допунити речи.</p> <p>Напомена: Захтев у предвиђеном тексту спада у категорију тежих. Стога ученицима треба дати детаљно упутство и помоћи им у раду.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ученици добијају задатак да покушају да у себи прочитају текст и неколико пута, ако је то потребно, без дописивања изостављених слова. • Водити кратак разговор о тексту како би се утврдило да ли су ученици разумели о чему се у тексту говори. • Читање текста наглас (могу читати ученици који се добровољно јаве, по могућству они који већ знају да читају).

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
		<ul style="list-style-type: none"> • Дописивање изостављених слова. • Читање текста. • Рад на задацима из уџбеника. • Домаћи задатак.
109.	19.	<p>Обрада текста <i>Са мнош има нека грешка</i> – Влада Стојиљковић; домаћи задатак – (2) тема – <i>Било ми је смешно</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – час почети неком шалом (учитељ или ученици). • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Домаћи задатак на тему – <i>Било ми је смешно</i>.
110.	20.	<p>Читање и анализа домаћег задатка</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање и анализа домаћег задатка <i>Било ми је смешно</i> (други домаћи задатак). • Од ученика у овом узрасту не очекује се дубља анализа прочитаних задатака. Треба их подстицати питањима: • Да ли вам се рад свиђа? • Шта вам се посебно допало? • Шта вам је било смешно? и сл.
111.	21.	<p>Обавештајне реченице – рад на тексту <i>Пркосна крушка</i> – Н Јеремић; домаћи задатак.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање и разговор о тексту. • Уочавање заокружене реченице и разговор о њој. • Постављање правила и читање. <p>Напомена: Од ученика не захтевати да дефиницију уче напамет!</p> <ul style="list-style-type: none"> • Рад на задацима из уџбеника. • Домаћи задатак.
112.	22.	<p>Обрада текста <i>Апотека</i> – Богдан Поповић; домаћи задатак.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – са ученицима водити разговор о томе којих се занимања они играју. • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Домаћи задатак.
113.	23.	<p>Обрада текста <i>Прича о малом прсту</i> – Душан Радовић; домаћи задатак – текст <i>Прсти</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – разговор са ученицима о томе за које су послове они још мали, а за које су довољно велики и да ли је та подела увек праведна. • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Домаћи задатак – текст <i>Прсти</i>.
114.	24.	<p>Упитне реченице – рад на тексту <i>Питање</i> – Тихомир Продановић; домаћи задатак.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање и разговор о тексту. • Уочавање заокружене реченице и разговор о њој. • Постављање правила и читање. <p>Напомена: Од ученика не захтевати да дефиницију уче напамет!</p> <ul style="list-style-type: none"> • Рад на задацима из уџбеника. • Домаћи задатак.

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
115.	25.	Обрада текста <i>Радознали сусед</i> – народна прича. <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – Шта то значи бити радознао? Када су деца страшно радознала? Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника.
116.	26.	Обрада текста <i>Да ли ми верујете</i> – Душан Радовић; домаћи задатак – осмосмерка. <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – разговор са ученицима о томе којој особи ученици највише верују и зашто. Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. Домаћи задатак.
117.	27.	Заповедне реченице – рад на тексту <i>Мама каже</i> – Ласло Блашковић; домаћи задатак. <ul style="list-style-type: none"> Читање и разговор о тексту. Уочавање заокружене реченице и разговор о њој. Постављање правила и читање. Напомена: Од ученика не захтевати да дефиницију уче напамет! <ul style="list-style-type: none"> Рад на задацима из уџбеника. Систематизација научених појмова – <i>Сети се шта смо научили...</i> Домаћи задатак.
118.	28.	Избор из поезије – Десанка Максимовић. Напомена: За обраду лектире по овом плану издвојен је један час. Препоручује се да се лектира ради два часа. Предложене активности: рецитовање, драматизација, препричавање, изражајно читање и сл. Сматрамо да у овом узрасту нема сврхе да ученици добију лектуру као домаћи задатак (да је прочитају код куће). <ul style="list-style-type: none"> Прочитати неколико песама Десанке Максимовић (по избору учитеља). Поновити то шта значи бити славна личност и објаснити зашто је Десанка Максимовић славна личност. Читање осталих песама и разговор о њима. Корелација са музичком културом – ако је учитељ у могућности, песма <i>У гостима</i> може се и отпевати.
119.	29.	ГДЕ ГОД НАЂЕШ ЗГОДНО МЕСТО, ТУ ДРВО ПОСАДИ Обрада текста <i>Сади дрво</i> – Ј. Ј. Змај; домаћи задатак – ребус. <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – Које је твоје омиљено дрво? Читање и рад на тексту. Читање упутства за писање састава. Писање састава. Читање ученичких радова. Домаћи задатак.
120.	30.	Обрада текста <i>Кад пролеће дође</i> – Божидар Тимотијевић; домаћи задатак – тема – <i>Шта би волео да Сунце теби поклони</i> (илустрација) <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – решавање загонетке; разговор о пролећу. Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. Домаћи задатак.

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
121.	31.	Обрада текста <i>Ветар Сејач</i> – Мира Алечковић. <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – разговор о ветровима. Када је ветар лош (олуја, ломи гране...), а када добар (пречишћава ваздух, сеје семенке биљака...)? Читање и рад на тексту. Давање наслова строфама (песничким сликама) и илустровање.
122.	32.	Обрада текста <i>Јесења песма</i> – Душан Радовић; домаћи задатак. <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – разговор о томе шта све може да буде наопачке (пронаћи што више речи са супротним значењем). Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. Домаћи задатак.
123.	33.	Обрада текста <i>Сеница и дрво</i> – Петар Стокић; домаћи задатак – текст <i>Ресторан за птице</i> – Божидар Тимотијевић. <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – разговор о томе шта значи помоћи некоме и да ли су се ученици некад нашли у ситуацији да могу некоме да помогну. Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. Домаћи задатак.
124.	34.	Обрада текста <i>Пролеће</i> – Воја Царић; домаћи задатак – текст <i>Љубичица</i> – Станко Ракита. <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – прочитати неколико ученичких радова (домаћи задатак са претходног часа). Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. Домаћи задатак.
125.	35.	Обрада текста <i>Ко је крив</i> – Л. Владеску; домаћи задатак – (3) тема – <i>Један мој несташлук</i> . <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – сетити се неке ситуације у којој је ученик упорно тврдио: „Нисам ја крив!“ Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. Домаћи задатак.
126.	36.	Читање и анализа домаћег задатка <ul style="list-style-type: none"> Читање и анализа домаћег задатка <i>Један мој несташлук</i> (трећи домаћи задатак). Од ученика у овом узрасту не очекује се дубља анализа прочитаних задатака. Треба их подстицати питањима: <ul style="list-style-type: none"> – Да ли вам се рад свиђа? – Шта вам се посебно допало? – Шта је у раду најзанимљивије/најузбудљивије? и сл.
127.	37.	Обрада текста <i>Сликовница</i> – Момчило Тешић. <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – питати ученике како се зову књиге које су „читали кад су били мали“, у којима има више слика него текста. Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. Илустровање.
128.	38.	Речи са умањеним значењем – рад на песми <i>Мали живот</i> – Д. Радовић; обрада текста <i>Ја сам чудо видео</i> ; домаћи задатак.

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
		<ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – читање песме <i>Мали живот</i> и разговор о речима са умањеним значењем (то су речи које означавају нешто умањено). Пронаћи примере из непосредне околине (имена и премети, називи биљака...). Рад на задатку из уџбеника; читање одговора; извођење закључка. Читање текста <i>Ја сам чудо видео</i> и рад на њему. Домаћи задатак.
129.	39.	<p>Обрада текста <i>Птица и дрво</i> – непознати аутор; домаћи задатак.</p> <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – усмено препричавање приче <i>Сеница и дрво</i> (укратко). Читање и рад на тексту. Рад на задатку (заокружи све оно што би птица могла да употреби када прави гнездо). Усмено препричавање текста. Смишљање краја текста (самосталан рад ученика). Читање ученичких радова. Читање занимљивости из уџбеника. Домаћи задатак.
130.	40.	<p>Обрада текста <i>Цртанка</i> – Стеван Раичковић.</p> <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – разговор са ученицима о омиљеним темама за цртање (које материјале и боје највише воле да користе). Како бисмо могли да назовемо свеску (или блок) који би нам служио само за цртање? Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. Илустровање.
131.	41.	<p>Речи са увећаним значењем; обрада текста <i>Каква треба да је глава за поједина знања</i> – Б. Тимотијевић.</p> <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – речи са умањеним значењем – понављање (неколико примера). Пронаћи и прочитати речи са умањеним значењем из уџбеника (кућица, птичица, јуначић, ранчић). Анализирати примере појединачно и доћи до речи са увећаним значењем. Пронаћи примере из непосредне околине. Извођење закључка. Рад на задатку (речи из ранчине). Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. Домаћи задатак – <i>Сети се шта смо научили...</i>
132.	42.	<p>Избор из поезије – Момчило Тешић.</p> <p>Напомена: За обраду лектире по овом плану издвојен је један час. Препоручује се да се лектира ради два часа. Предложене активности: рецитоване, драматизација, препричавање, изражајно читање и сл. Сматрамо да у овом узрасту нема сврхе да ученици добију лектуру као домаћи задатак (да је прочитају код куће).</p> <ul style="list-style-type: none"> Прочитати неколико песама Момчила Тешића (по избору учитеља) и разговарати о њима.

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
		<ul style="list-style-type: none"> • Читање осталих песама и разговор о њима. • Корелација са ликовном културом и математиком (бројање).
		ПРИЈАТЕЉ СЕ У НЕВОЉИ ПОЗНАЈЕ
133.	43.	<p>Обрада текста <i>Голуб и пчела</i> – Воја Царић; домаћи задатак.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – подсећање на то у којим су све текстовима, тј. ситуацијама, животиње једна другој помагале. • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Домаћи задатак.
134.	44.	<p>Обрада текста <i>Разумљива песма</i> – Драгомир Ђорђевић; домаћи задатак – текст <i>Нашо Јова кућицу</i> – Ј. Ј. Змај.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – решавање загонетке (пуж). • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Домаћи задатак.
135.	45.	<p>Обрада текста <i>Цар и скитница</i> – Лаза Лазич.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – разговор о позоришту (питати ученике да ли су некада били у позоришту, какви су им утисци о представи и сл.). • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Читање текста по улогама.
136.	46.	<p>Обрада текста <i>Лисица и гавран</i> – народна басна; домаћи задатак.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – разговор о томе како се ученици осећају кад их неко хвали за нешто што су урадили и да ли мисле да су те похвале увек искрене. • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Домаћи задатак.
137.	47.	<p>Обрада текста <i>Славујак</i> – народна песма.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – разговор о птицама које су видели и за које су чули. Питати ученике, на пример – Које од тих птица лепо певају и када? • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника.
138.	48.	<p>Обрада текста <i>Деда и репа</i> – народна прича; домаћи задатак.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – сетити се неке ситуације када су ученици у одељењу нешто радили заједно или једно другом помагали (китили јелку, правили Снешка, украшавали пано, украшавали учионицу...). • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Домаћи задатак.
139.	49.	<p>Обрада текста <i>Два друга</i> – Лав Толстој; домаћи задатак.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема уз постављање питања: • Зашто је важно имати друга? • Како се стиче друг? • Како сачувати друга? • Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. • Домаћи задатак.

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
140.	50.	Обрада текста <i>Рђава шала</i> – народна песма; домаћи задатак. <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – почети примерима ученика о томе како су се и када су се с неким нашалили. Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. Домаћи задатак.
141.	51.	Обрада текстова <i>Две козе</i> и <i>Два јарца</i> – Доситеј Обрадовић; домаћи задатак. <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема уз постављање питања: Шта су басне, о чему говоре и које смо басне досад већ читали? Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. Домаћи задатак.
142.	52.	Обрада текста <i>Гуске</i> – Гвидо Тартаља. <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – препричавање басне <i>Два јарца</i> (акцент ставити на свађу и неразумевање и на то како се све због свађе завршило). Читање текста. Кратак разговор о стрипу. Рад на тексту према питањима из уџбеника.
143.	53.	Обрада текста <i>Бродић</i> – В. Сутејев; домаћи задатак – (4) тема – препричавање са промењеним крајем. <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – препричавање басне <i>Две козе</i> (акцент је на сарадњи и договору и на томе како се то одразило на решење проблема). Читање и рад на тексту према питањима из уџбеника. Поновити речи са умањеним значењем. Домаћи задатак.
144.	54.	Читање и анализа домаћег задатка. <ul style="list-style-type: none"> Читање и анализа домаћег задатка (четврти домаћи задатак). Од ученика у овом узрасту не очекује се дубља анализа прочитаних задатака. Треба их подстицати питањима: <ul style="list-style-type: none"> - Да ли вам се рад свиђа? - Шта вам се посебно допало? - Шта је у раду најзанимљивије/најузбудљивије? и сл.
145.	55.	Обрада текста <i>Јабука</i> – Драган Лукић. <ul style="list-style-type: none"> Емоционално-интелектуална припрема – учитељ на табли треба да нацрта једну велику јабуку и подели је напола. У једној половини записује предлоге ученика у вези с тим каква све јабука може да буде, а у другој – са ким би је ученици поделили. Читање текста. Рад на тексту према питањима из уџбеника. Читање ученичких радова. Домаћи задатак – <i>Сети се шта смо научили...</i>
146.	56.	Избор из народне епике (шаљиве приче, пословице, загонетке, брзалице) <ul style="list-style-type: none"> Поред читања и разговора о прочитаном, пожељно је ученицима објаснити појам народног стваралаштва и не тражити од ученика да то знају као дефиницију.

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
		ПРИЧАМ ТИ ПРИЧУ
147.	57.	<p>Обрада текста <i>Три ловца</i> – шаљива народна прича; домаћи задатак.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – подсетити се прочитане народне шаљиве приче. • Читање текста. • Рад на тексту према питањима из уџбеника. • Читање ученичких радова. • Домаћи задатак.
148.	58.	<p>Обрада текста <i>Сунчев пјевач</i> – Бранко Ћопић; домаћи задатак.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – због обимности текста пожељно је да учитељ смисли што краћу емоционално-интелектуалну припрему. • Читање текста <i>Учитељ</i>. • Рад на тексту према питањима из уџбеника. • Домаћи задатак.
149.	59.	<p>Обрада текста <i>Тужибаба</i> – Душан Радовић.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – укрштеница (позориште); кратак разговор о позоришту. • Читање текста. • Рад на тексту према питањима из уџбеника. • Драматизација.
150.	60.	<p>Обрада текста <i>Предлог</i> – Недељко Попадић.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – учитељ треба да започне реченицу: „Имам предлог...“, а ученици треба да је допуњавају сопственим предлозима. • Читање текста – приликом првог (учитељевог) читања ученици усмено допуњавају строфе. • Самостално читање и писмено допуњавање строфа. • Рад на задацима. • Читање ученичких одговора.
151.	61.	<p>Обрада текста <i>Бајка о лабуду</i> – Десанка Максимовић; домаћи задатак.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – погађалица – Које су то приче које почињу са „Био једном...“, а да се у њима говори о принчевима, принцезама, аждајама...? Које су бајке ученицима омиљене? • Рад на тексту према питањима из уџбеника. • Читање ученичких одговора. • Домаћи задатак.
152.	62.	<p>Обрада текста <i>Дивно чудо</i> – јеврејска народна прича.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – разговор о томе да ли се ученицима некад догодило нешто чудно (а ако је могуће, да је било лепо/позитивно). • Читање текста. • Рад на тексту према питањима из уџбеника. • Читање ученичких одговора.
153.	63.	<p>Обрада текста <i>Принцеза на зрну грашка</i> – Андерсен; домаћи задатак.</p>

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
		<ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – тражити од ученика да опишу праву, правцату принцезу. На основу чега се принцеза препознаје на први поглед? • Читање текста. • Рад на тексту према питањима из уџбеника. • Читање ученичких одговора. • Научили смо... • Домаћи задатак.
154.	64.	<p>Избор из поезије – Григор Витез.</p> <p>Напомена: За обраду лектире по овом плану издвојен је један час. Препоручује се да се лектира ради два часа. Предложене активности: рецитовање, драматизација, препричавање, изражајно читање и сл. Сматрамо да на овом узрасту нема сврхе да ученици добију лектиру као домаћи задатак (да је прочитају код куће).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прочитати неколико песама Григора Витеза (по избору учитеља) и разговарати о њима. • Читање осталих песама и разговор о њима.
155.	65.	<p style="text-align: center;">ТО ЈЕ ТЕК ОНАКО</p> <p>Обрада текста <i>То је тек онако</i> – Ј. Ј. Змај; домаћи задатак – текст <i>Магарац и књиге</i> – М. Барјактаревић.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – ученици читају списак прочитаних књига и прича (уџбеник, стр. 4). • Читање текста. • Рад на тексту према питањима из уџбеника. • Читање ученичких одговора. • Домаћи задатак.
156.	66.	<p>Рецитовање песме <i>Магарац и књиге</i> – М. Барјактаревић.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сетити се правила о лепом и изражајном рецитовању. • Појединачно рецитовање. • Анализа рецитовања. <p>Напомена: За следећи час предвиђени су информативни текстови о играчкама.</p> <p>Од ученика можете тражити да за следећи час донесу неку необичну, забавну, занимљиву ... играчку (не мора да буде њихова омиљена, већ то може да буде и нека стара играчка њихових родитеља/бака/дека).</p> <p>Учитељ за тај час може, ако је у могућности, да набави неке од играчака о којима се говори у текстовима.</p>
157.	67.	<p>Популарно-информативни текстови (<i>Играчке</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – ученици показују играчке које су донели и о њима говоре све што знају. • Читање текстова и разговор. • Самосталан рад на задатку из уџбеника. • Читање одговора које су ученици написали.
158.	68.	<p>Обрада текста <i>Страшан случај</i> – Б. Тимотијевић; домаћи задатак – (5) тема – <i>Једном сам се уплашио</i>.</p>

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
		<ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – разговор о дечјим страховима (о томе чега се све деца боје, шта раде кад се уплаше, кога најчешће зову у помоћ). • Читање текста и анализа слика. • Рад на тексту према питањима из уџбеника. • Читање ученичких одговора. • Домаћи задатак.
159.	69.	<p>Читање и анализа домаћег задатка.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Читање и анализа домаћег задатка (пети домаћи задатак). • Од ученика у овом узрасту не очекује се дубља анализа прочитаних задатака. <p>Треба их подстицати питањима:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Да ли вам се рад свиђа? – Шта вам се посебно допало? – Шта је у раду најзанимљивије/најузбудљивије? и сл.
160.	70.	<p>Избор из народне лирике – успаванке и шаљиве песме.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поред читања и разговора о прочитаном, подсетити се појма народно стваралаштво и не тражити од ученика да то знају као дефиницију. • Објаснити како су настале успаванке и шаљиве песме, када су се и зашто су се певале (само као разговор, без дефинисања).
161.	71.	<p>Обрада текста <i>Упутство</i> – Владимир Андрић.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – учитељ за овај час може да припреми и покаже/прочита ученицима упутство са било ког производа (инстант супа, пудинг, чај, витамински напици...). • Читање текста и разговор према питањима из уџбеника. • Самосталан рад на задатку из уџбеника. • Читање ученичких одговора.
162.	72.	<p>Обрада текста <i>Одговор</i> (одломак) – Сергеј Михалков.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – час можемо почети постављањем разних шаљивих питања ученицима, нпр: <ul style="list-style-type: none"> – Зашто ти имаш коврџаву, а ја равну косу? – Зашто ти имаш плаве очи, а ја браон? – Зашто данас пада киша/зашто је сунчан дан? • Читање текста и разговор према питањима из уџбеника. • Самосталан рад на задацима из уџбеника. • Читање одговора које су ученици написали.
163.	73.	<p>Популарно-информативни текстови (<i>Кућа</i>); домаћи задатак.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емоционално-интелектуална припрема – за овај час учитељ може да припреми једну или неколико различитих енциклопедија. Водити разговор о томе чему енциклопедија служи, као и да ли их ученици користе. • Читање текстова и разговор. • Самосталан рад на задатку из уџбеника. • Читање ученичких састава. • Домаћи задатак.
164.	74.	<p>Обрада текста <i>Рвачи</i> – Б. Тимотијевић.</p>

Редни број часа	Редни број часа по етапи	IV ЕТАПА
		<ul style="list-style-type: none">• Емоционално-интелектуална припрема – разговор о спортовима којима се ученици баве, који су им познати...• Читање текста и разговор.• Самосталан рад на задацима из уџбеника.• Читање одговора које су ученици написали.
165.	75.	Обрада текста <i>Шта је на крају</i> – Душан Радовић. <ul style="list-style-type: none">• Емоционално-интелектуална припрема – разговор почети насловом песме <i>Шта је на крају</i> и тражити од ученика одговор.• Читање текста и разговор.• Самосталан рад на задацима из уџбеника и илустровање.• Читање ученичких одговора.

Прилог 1

ГОРЕ

ДОЛЕ

ЛЕВО

ДЕСНО

Умивам се.

Шећкам се.

Пливам.

Пењем се на дрво.

Берем цвеће и миришем га.

Шетам пса.

Играм школице.

Играм ластич.

Изводим пенал.

Бришем таблу.

Перем зубе четкицом.

Возим бицикл.

Возим ролере.

Скијам.

Правим Снешка Белића.

Грудвам се.

Закуцавам ексер чекићем.

Пијем врео чај.

Фотографишем.

Играм игрицу на компјутеру.

Мазим мачку.

Плетем другарици плетеницу.

Једем банану.

Сушим косу феном.

Сецкам нокте маказицама.

Лепим сличице у албум.

Читам књигу.

Туширам се.

Разговарам телефоном.

ПРИРУЧНИК ЗА УЧИТЕЉЕ

За наставу почетног читања и писања по комплексном поступку
у првом разреду основне школе

прво издање

аутори

Зорица Стојановић
Зорица Вукајловић

рецензенти

проф. др Живојин Станојчић, Филолошки факултет, Београд
Татјана Јашин-Мојсе, професор разредне наставе, ОШ „Младост“ Вршац
Снежана Илић, професор разредне наставе у ОШ „Ужичка република“, Нови Београд

лектор

Милица Рогоћ

редактор

Виолета Бабић

ликовни уредник

Душан Павлић

припрема за штампу

Љиљана Павков

издавач

Креативни центар
Градиштанска 8
Београд
тел. / факс: 011 / 38 20 464, 38 20 483, 24 40 659

уредник

Славица Марковић

за издавача

мр Љиљана Маринковић

штампа

Бранмил

тираж

2.000

copyright © Креативни центар, 2008

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
371.3:003.344-028.31(035)

СТОЈАНОВИЋ, Зорица

Приручник за учитеље за наставу почетног
читања и писања по комплексном поступку у
првом разреду основне школе : уз уџбенички
комплет: Шта све деца знају; Чуда ми чуда;
Пишем, пишем; Причам ти причу / [Зорица
Стојановић, Зорица Вукајловић]. – 1. изд. –
Београд : Креативни центар, 2008 (Београд :
Бранмил). – 52 стр. : илустр. ; 30 см

Податак о аутору преузет из колофона. –
Тираж 2.000. – Напомене и библиографске
референце уз текст.

ISBN 978-86-7781-635-3

1. Вукајловић, Зорица [аутор]

а) Читање – Почетна настава – Методика –
Приручници б) Писање – Почетна настава –
Методика – Приручници
COBISS.SR-ID 149715212